

- SENAT -

Broj: 01-28-57/19

Sarajevo, 25. 09. 2019. godine

Na osnovu članova 50. i 130. stav (2) tačka g) Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 33/17), člana 59. tačka g) i člana 138. Statuta Univerziteta u Sarajevu, a u vezi sa odredbama člana 3. stav (3) Pravilnika o postupku predlaganja, ocjene, usvajanja novih i izmjena postojećih studijskih programa i nastavnih planova i programa na Univerzitetu u Sarajevu, uz prethodno mišljenje Službe za nastavu od 04. 09. 2019. godine i Odbora za upravljanje kvalitetom od 16. 09. 2019. godine, Senat Univerziteta u Sarajevu je, na 34. redovnoj sjednici održanoj 25. 09. 2019. godine, donio slijedeću

ODLUKU**I**

Usvajaju se izmjene i dopune nastavnih planova i programa na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu za studijsku 2019/2020. godinu, kako slijedi:

- doktorski studij iz matične oblasti germanistika „Njemački jezik i njemačka književnost u kontekstu medijske kulture“
- doktorski studij iz lingvistike
- doktorski studij iz lingvističke bosnistike.

II

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

REKTOR

 Prof. dr. Rifat Škrijelj

Dostavljeno:

- Filozofskom fakultetu
- ☉ Službi za nastavu
- U dokumentaciju Senata
- Arhivi

Broj: 03-09/149

Datum: 08.07. 2019. god.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

**NASTAVNI PLAN I PROGRAM
DOKTORSKOG STUDIJA IZ LINGVISTIKE**

2019-2022

Sarajevo, juni 2019

OPĆI PODACI O DOKTORSKOM STUDIJU

Naziv predloženog studijskog programa
Doktorski studij iz lingvistike

Nivo studijskog programa:
Treći stepen studija po bolonjskom sistemu.

Cilj predloženog doktorskog studija

Cilj studija je obrazovati kompetentne lingviste, koji će imati potrebno znanje iz lingvistike i metodologije lingvističkih istraživanja, kao i uvid u savremene naučne tokove. Time je ovaj studij usmjeren na obrazovanje mladih kadrova, koji osiguravaju razvoj bosanskohercegovačke lingvistike i njeno situiranje u širi evropski, odnosno svjetski kontekst.

Nositelj doktorskog studija
Univerzitet u Sarajevu

Izvoditelj doktorskog studija

Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu.

Program doktorskog studija izvodi se u učionicama Filozofskog fakulteta u Sarajevu koje su opremljene svom potrebnom opremom.

Kandidatima je na raspolaganju biblioteka Filozofskog fakulteta i dugi kapaciteti kojima Fakultet raspolaže.

Izvršni nositelj doktorskog studija

Vijeće doktorskog studija iz lingvistike

Vijeće doktorskog studija čine nastavnici koji su angažirani na realizaciji nastavnog procesa i nastavnici koji su se zatekli u Vijeću, po funkciji prodekan za nastavu i studentska pitanja, po funkciji prodekan za naučni rad i međunarodnu saradnju.

Naučno područje, polje i grana u kojem se izvodi predloženi doktorski studij

Područje: Humanističke nauke

Polje: Lingvistika

Grana: anglistika, arabistika, bosanski, hrvatski, srpski jezik, germanistika, iranistika, italijanistika, latinistika, romanistika, slavistika, turkologija.

Trajanje doktorskog studija

Tri (3) godine u opsegu od 180 studijskih bodova (ECTS).

Jezik na kojem se izvodi doktorski studij

Nastava se po pravilu izvodi na bosanskom, hrvatskom, srpskom jeziku.

Predmeti se mogu, prema potrebi, izvoditi na engleskom jeziku.
Izborni predmeti se mogu, prema potrebi, izvoditi na jeziku uže struke kojoj pripadaju.

Selekcijski postupci za upis na doktorski studij

Svi opći uslovi za upis kandidata na ovaj studijski program regulirani su članovima 21. do 27. Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu.

Upis se vrši na osnovu javnog konkursa koji se objavljuje u dnevnom listu u Bosni i Hercegovini, na web-stranici Fakulteta i na web-stranici Univerziteta u Sarajevu.

Vijeće dokorskog studija određuje broj kandidata po pojedinim odsjecima i smjerovima.

Formalni uslovi za upis dokorskog studija iz lingvistike jesu završen diplomski dvociklični studij na nekom jezičkom odsjeku s prosjekom ocjena najmanje 8 (osam) i stečeno zvanje MA iz oblasti lingvistike ili filologije, i to iz smjera koji je predviđen Nastavnim planom i programom ovoga dokorskog studija (arapski jezik, bosanski, hrvatski, srpski jezik, engleski jezik, francuski jezik, italijanski jezik, latinski jezik, njemački jezik, perzijski jezik, ruski jezik, turski jezik), odnosno stečeno zvanje magistra nauka (mr.) iz ovih oblasti prije uvođenja bolonjskog sistema trocikličnog studiranja.

Kandidatima za upis koji su stekli titulu magistra nauka prije uvođenja bolonjskog sistema trocikličnog studiranja priznaje se 60 ECTS bodova na osnovu člana 22. Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu. Smanjenje obaveza na doktorskom studiju za ove kandidate određuje Vijeće dokorskog studija na osnovu molbe kojom se kandidat obrati Vijeću.

Na osnovu uvida u dokumentaciju priloženu uz prijavu na konkurs komisija za upis studenata, koju imenuje Vijeće dokorskog studija lingvistike iz reda svojih članova, provodi postupak rangiranja kandidata prema sljedećim kriterijima:

- uspjeh na prvom i drugom ciklusu studija (prema ukupnoj prosječnoj ocjeni),
- objavljeni radovi,
- studentske nagrade (1. nagrada rektora i/ili nagrada na nivou univerziteta i/ili nagrada na nivou države, 2. nagrada dekana i/ili nagrada na nivou fakulteta).

Ocjene iz svih kategorija se zbrajaju i rang-lista se izrađuje prema ukupnom zbiru ocjena iz svih kategorija.

Kandidati mogu studirati puno radno vrijeme ili sa dijelom radnog vremena. Studij se izvodi petkom u popodnevrim satima i subotom.

Kvalifikacije koje se stječu po okončanju dokorskog studija

Po završetku dokorskog studija i nakon odbrane doktorske disertacije stječe se akademski stepen

Doktor lingvističkih nauka/znanosti, smjer:

bosanski, hrvatski i srpski jezik

arapski jezik

engleski jezik

francuski jezik

italijanski jezik

latinski jezik

njemački jezik

perzijski jezik

ruski jezik

turski jezik.

Svrhovitost predloženog doktorskog studija

Doktorski studijski program iz lingvistike potiče i razvija istraživačke kompetencije relevantne u javnom i privatnim sektorom. Ovaj će doktorski studijski program zadovoljiti potrebe tržišta rada tako što će osposobljavati istraživački profil potreban prevashodno na univerzitetima i institutima, gdje pojedinac, korištenjem naučnih metoda, može izravno utjecati na razvoj. Imajući u vidu činjenicu da doktori nauka traže karijeru i izvan naučnih institucija, ovaj studijski program istovremeno potiče razvoj i unaprjeđenje vještina i kompetencija potrebnih u poslovnom svijetu.

Posebnost doktorskog studija je u koncepciji da obuhvati različite lingvističke pravce i škole, odnosno različite metode proučavanja jezika, čime se pruža cjelovita slika o savremenim lingvističkim istraživanjima. Sudjelovanjem predavača sa svih jezičkih odsjeka Filozofskog fakulteta u Sarajevu u izvođenju programa doktorskog studija studentima se omogućava širok uvid u različite lingvističke discipline. Istovremeno se kroz izbornost i orijentaciju na istraživanja uz potporu mentora te mobilnost u međunarodnom kontekstu omogućava uža specijalizacija kandidata za pojedine lingvističke oblasti. Time je ovaj studij zanimljiv za javni sektor, naročito za područje obrazovanja. Istovremeno zanimljiv je i drugim područjima javnoga sektora, kao i privatnog sektora jer osposobljava istraživački profil koji može sarađivati sa lokalnom zajednicom u istraživačkim projektima i time pridonositi stvaranju novih znanja potrebnih za razvoj i unaprjeđenje institucija od interesa za zajednicu.

Glavni cilj ovoga doktorskog studija je na istraživanjima utemeljeno unaprjeđenje postojećih znanja i kreiranje novih znanja. Kandidatima se omogućuje stjecanje i razvijanje istraživačkih vještina kao što su analiza, spoznaja, kritičko mišljenje, sinteza, eksplikacija i implementacija spoznaja, rješavanje problema, inovativnost. Kandidati se osposobljavaju da samostalno primjenjuju vještine i metode istraživanja u svojoj oblasti, a uz ovo potiče se razvijanje vještina kao što su komuniciranje, timski rad i različiti oblici socijalnih vještina.

Praćenje kvaliteta programa doktorskog studija

Doktorski studij iz lingvistike uspostavljen je prema principima istraživačke izvrsnosti i osiguranja kvaliteta. Kompetitivnost programa, kao i njegovu utemeljenost na recentnim znanjima i vještinama osiguravaju nastavnici koji djeluju u istraživačkim područjima identificiranim Nastavnim planom i programom ovoga studijskog programa. Nastavnici koji sudjeluju u ovome studijskom programu aktivni su istraživači u svome naučnom polju, što je vidljivo kroz naučne publikacije, te sudjelovanje na domaćim i međunarodnim naučnim projektima. Rezultate naučnoistraživačkog rada nastavnici uključuju u izvođenje nastave i mentorski rad na doktorskome studiju.

Prema izvještajima doktorskih studenata i anonimnim anketama o kvalitetu studija Vijeće doktorskog studija radi na podizanju kvaliteta studijskog programa.

Opis vođenja studija

Studijem rukovodi Vijeće doktorskog studija iz lingvistike. Vijeće čine nastavnici koji su angažirani na realizaciji nastavnog procesa na trećem ciklusu studija, po funkciji prodekan za nastavu i studentska pitanja, po funkciji prodekan za naučnoistraživački rad i međunarodnu saradnju. Na čelu Vijeća je voditelj doktorskog studija, sekretar Vijeća iz reda nastavnika članova Vijeća i administrativni sekretar.

Vijeće doktorskog studija rješava sva pitanja koja se odnose na organizaciju i tok studiranja te predlaže odluke koje donose stručna tijela Univerziteta i vijeće organizacionih jedinica, a u u vezi su sa studijem (komisije, donošenje odluka o prolongiranju rokova, izmjeni mentora i sl.).

Nadležnosti voditelja doktorskog studija su da organizira i predlaže plan izvođenja studija za akademsku godinu, koordinira Vijećem doktorskog studija, sudjeluje u Vijeću doktorskih studija Filozofskog fakulteta, vodi brigu o uvođenju novih predmeta i sadržaja na doktorskome studiju,

saraduje sa predsjednicima odsjeka, voditeljima doktorskih studija i voditeljima istraživačkih projekata.

Nadležnosti sekretara Vijeća su da pomaže u radu voditelju studija, zajedno sa voditeljem studija vodi brigu o uvođenju novih sadržaja na doktorskom studiju, sudjeluje u Vijeću doktorskih studija Filozofskog fakulteta, koordinira rad Vijeća dokorskog studija i administrativnog sekretara.

Nadležnosti administrativnog sekretara su brinuti da informacije o studiju budu ažurirane, o rasporedu nastave, priprema materijal i poziva sjednice Vijeća studija, pomaže u radu voditelju dokorskog studija i sekretaru Vijeća studija iz reda nastavnika.

Vijeća studija

Akademik dr. Marina Katnić Bakaršić, redovni profesor

Akademik dr. Senahid Halilović, redovni profesor

Dr. Nedžad Leko, profesor emeritus

Dr. Erminka Zilić, redovni profesor

Dr. Kerima Filan, redovni profesor

Dr. Lejla Nakaš, redovni profesor

Dr. Amela Šehović, redovni profesor

Dr. Sabina Bakšić, redovni profesor

Dr. Elma Dizdar, vanredni profesor

Dr. Munir Drkić, vanredni profesor

Dr. Denita Haverić, vanredni profesor

Dr. Sanela Mešić, vanredni profesor

Dr. Amra Mulović, vanredni profesor

Dr. Merima Osmankadić, vanredni profesor

Dr. Bernisa Puriš, vanredni profesor

Dr. Alma Sokolija, vanredni profesor

Dr. Nermina Čengić, docent

Dr. Amela Ljevo-Ovčina, docent

Dr. Mehmed Kardaš, docent

Prodekan za nastavu i studentska pitanja Filozofskog fakulteta u Sarajevu

Prodekan za naučni rad i međunarodnu saradnju Filozofskog fakulteta u Sarajevu

Predsjednik Vijeća studija je prof. dr. Kerima Filan.

Sekretar Vijeća studija iz reda nastavnika: (bira se)

Administrativni sekretar Vijeća studija je Haris Bajić.

OPIS ORGANIZACIJE PROGRAMA DOKTORSKOG STUDIJA

Na ovome studiju u trajanju od 6 (šest) semestara nastava se izvodi u prvom (I) i drugom (II) semestru. Naredni semestri (III, IV, V i VI) predviđeni su za realizaciju prijave, izrade i odbrane doktorske disertacije.

Studij se sastoji od obaveznih predmeta koji su zajednički za sve doktorante i izbornih predmeta koje doktorant bira na osnovu vlastitog istraživačkog zanimanja, odnosno na osnovu uže naučne oblasti za koju se opredjeljuje.

Nastava u prvom (I) i drugom (II) semestru organizira se u vidu predavanja, seminarskih sati i konsultacija. Predavanja se izvode kada na jednom predmetu ima tri ili više studenata. Ukoliko je broj studenata manji, izvodi se konsultativna nastava.

Vijeće studija doktorantu pri upisu dodjeljuje supervizora, koji usmjerava i prati doktoranta i njegov rad do imenovanja mentora. Supervizor može biti budući mentor. Supervizor ima obavezu izraditi izvještaj o napretku doktoranta tokom prve godine studija, odnosno do imenovanja mentora. Izvještaj se dostavlja Vijeću doktorskog studija na usvajanje.

Obaveze i aktivnosti u prvom (I) semestru studija

U prvom (I) semestru doktorant sluša, priprema i polaže ispite iz dva (2) obavezna predmeta koji su važni za pristupanje naučnoistraživačkom radu. Predmeti su:

1. Metodologija savremenih lingvističkih istraživanja,
2. Pravci u lingvistici.

Svaki od ovih predmeta uključuje 6 sati nastavnog rada sedmično (2 sata predavanja, 2 sata seminara, 2 sata konsultacija). Nastava se izvodi u trajanju od 15 sedmica tokom semestra. Svaki predmet nosi 12 studijskih (ECTS) bodova, odnosno ukupno 24 studijskih (ECTS) bodova za cijeli semestar. Student iz ovih predmeta radi seminarski rad. Izrada i pozitivno vrednovanje seminarskog rada uslov je da se pristupi završnom ispitu. Na završnom ispitu provjerava se znanje nastavne materije izučavane tokom cijelog semestra. Način izvođenja nastave i provjere znanja, kao i druge akademske obaveze detaljnije su određeni u nastavnom programu svakog predmeta.

U toku prvog (I) semestra doktorant uz pomoć supervizora izrađuje nacrt strategije svoga naučnoistraživačkog rada prema kojem planira aktivnosti na studiju. Nacrt sadrži percepciju vlastite naučne karijere: planirano područje istraživanja, sposobnost praćenja literature, sposobnost praćenja konferencija na kojima može planirati sudjelovanje, predviđeni odlazak na strane univerzitete i slične istraživačke aktivnosti. Izrađuje se u dužini od najviše jedne stranice teksta. Izrada nacrta strategije naučnoistraživačkog rada nosi 6 studijskih (ECTS) bodova.

Obaveze i aktivnosti u drugom semestru studija

U drugom (II) semestru doktorant samostalno ili uz pomoć supervizora bira izborne predmete koji odgovaraju vlastitom naučnom interesovanju. Listu od dva (2) predmeta koja želi pohađati doktorant predlaže Vijeću doktorskog studija do početka nastave u drugom (II) semestru.

Očekuje se da jedan od dva izborna predmeta bude iz užeg istraživačkog polja, odnosno iz onoga polja iz kojega student namjerava prijaviti temu doktorske disertacije. Stoga je preporuka da se taj predmet bira kod nastavnika među kojima student može predložiti budućeg mentora.

Listu s prijedlogom studenata za svaki pojedini izborni predmet utvrđuje Vijeće doktorskog studija nakon obavljenih ispita za prethodni semestar.

Nastavni plan sadrži kontakt-sate u vidu predavanja, seminara i konsultacija. Svaki izborni predmet uključuje ukupno 6 sati nastavnog rada: 2 predavanja + 2 seminara + 2 konsultacija sedmično i nosi 12 studijskih (ECTS) bodova, odnosno ukupno 24 studijskih (ECTS) bodova za cijeli semestar.

Ukoliko je na predmetu prijavljeno manje od tri (3) studenta, izvodi se konsultativna nastava. Način izvođenja nastave i provjere znanja, kao i druge akademske obaveze određeni su u nastavnom programu svakog predmeta.

U toku drugog (II) semestra studija doktorant bira oblast istraživačke teme i zajedno sa supervizorom definira užu oblast doktorske disertacije te okvirni koncept teme. U toku ovoga

semestra doktorant pod nadzorom akademskog supervizora priprema prijedlog teme doktorske disertacije (projekta). Ovaj oblik rada sa supervizorom nosi 6 studijskih ECTS bodova.

Uz nastavne i navedene naučnoistraživačke aktivnosti studenti bodove mogu prikupljati i drugim istraživačkim aktivnostima pod kojima se podrazumijeva samostalni rad ili rad sa akademskim savjetnikom (mentorom ili supervizorom do imenovanja mentora), sudjelovanje u naučnim radionicama, ljetnim školama, sudjelovanje u radionicama za unapređenje kompetencija, ljetnim školama, boravak na stranom univerzitetu, sudjelovanje na konferencijama itd. Studenti redovno dobivaju obavijesti o mogućnosti odlaska na stipendije u inostranstvo i upućuju se na radionice koje organiziraju Univerzitet ili drugi doktorski studiji.

Obaveze i aktivnosti u narednim semestrima studija

U III, IV, V i VI semestru studenti nemaju organiziranu nastavu u vidu predavanja ili seminara, nego su usmjereni na individualnu naučnoistraživačku aktivnost.

U trećem (III) i četvrtom (IV) semestru, u okviru naučnoistraživačke aktivnosti, predviđa se rad sa mentorom na istraživačkoj temi, te sa drugim nastavnicima koji mogu pružiti pomoć tokom istraživanja. Rad mentora sa studentima doktorantima zasniva se na 2 (dva) sata mentorskog savjetovanja/konsultacija sedmično. Konsultacije se mogu izvoditi susretom sa mentorom u prethodno utvrđenom sedmičnom terminu, te putem elektronske komunikacije. Student odlazi na redovite konsultacije s mentorom. Mentorske konsultacije omogućuju kandidatu kritičko preispitivanje postupaka koje primjenjuje.

Nakon imenovanja mentora doktorant, uz pomoć i saglasnost mentora, jedanput godišnje Vijeću studija podnosi izvještaj o svome radu na obrascu koji čini sastavni dio Pravila.

U posljednja dva semestra (V i VI) težište se stavlja na samostalan naučni rad i rad na doktorskoj disertaciji.

U toku petog (V) semestra student radi na disertaciji i na izvornom naučnom članku.

Šesti (VI) semestar predviđen je za javno predstavljanje i odbranu doktorske disertacije pred komisijom.

Izbor uže naučne oblasti i odbrana projekta

U toku trećeg (III) semestra studija doktorant prijavljuje Vijeću dokorskog studija prijedlog teme doktorske disertacije (projekta) i prijedlog mentora. Nakon provedene procedure (određene Članom 31. Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu) doktorant pristupa odbrani prijedloga teme doktorske disertacije (projekta).

Odbrana projekta doktorske disertacije održava se tokom četvrtog (IV) semestra studija. Odbrana se odvija pred komisijom sastavljenom od neparnog broja članova (tri do pet članova). Članovi komisije su osobe izabrane u odgovarajuće naučno-nastavno, odnosno naučno zvanje. Većinu komisije treba da čine osobe koje naučno djeluju u području predložene teme dokorskog rada studenta. Obavezno se imenuje i jedan zamjenski član komisije. Predloženi mentor uključuje se u komisiju, i to kao član, i ne može biti imenovan za predsjednika komisije.

Odbrana projekta dokorskke disertacije odvija se javno. Kandidat argumentirano predstavlja predloženu istraživačku temu dokorskog rada, kao i odgovarajući nivo generičkih i istraživačkih vještina.

Komisija sastavlja izvještaj o projektu dokorskog rada u kojem navodi ocjenu podobnosti kandidata i teme dokorskog rada i upućuje ga putem Vijeća dokorskog studija i Vijeća fakulteta Senatu Univerziteta. Nakon odobrenja teme (Odluka o prihvatanju izvještaja komisije) student može pristupiti izradi dokorskke disertacije.

Obaveza studenta u četvrtom (IV) semestru je istraživačka aktivnost prema individualnom programu rada, a uključuje, osim rada na doktorskoj disertaciji, i objavljivanje naučnog rada, sudjelovanje na naučnim konferencijama, sudjelovanje u naučnim radionicama, ljetnim školama, sudjelovanje u radionicama za unapređenje kompetencija, boravak na stranom univerzitetu, kao i druge oblike aktivnosti koje se određuju individualnim programom rada doktoranta.

Prijava doktorske disertacije

Radnu verziju projekta doktorske disertacije doktorant prijavljuje Vijeću doktorskog studija najkasnije do kraja šestog (VI) semestra a na osnovu pozitivnog mišljenja mentora i Vijeća studija. Student može predati radnu verziju doktorskog rada ako je položio ispite iz obaveznih predmeta (teorijskog i metodološkog), ispite iz izbornih predmeta, sa akademskim supervizorom pripremio nacrt strategije svoga naučnoistraživačkog rada, pripremio i odbranio temu doktorskog rada i ako ima najmanje 120 ECTS bodova.

Radna verzija doktorske disertacije predaje se u pisanom i u elektronskom obliku (O drugim detaljima v. članove 35. do 37. Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu).

Prezentacija radne verzije doktorske disertacije

Prezentacija radne verzije doktorske disertacije održava se u roku od mjesec dana od dostavljanja radne verzije doktorske disertacije Vijeću doktorskog studija.

Prezentacija se odvija javno pred komisijom i o njoj se vodi zapisnik. Doktorant iznosi rezultate radne verzije doktorske disertacije na taj način što dovodi u vezu očekivane i dobivene rezultate i potom iznosi zaključke. Tokom prezentacije komisija vodi dijalog sa doktorantom iznoseći svoja zapažanja i primjedbe. Nakon prezentacije doktorant korigira radnu verziju doktorske disertacije ugrađujući opravdane primjedbe komisije. Za tu fazu rada predviđa se 90 dana od dana prezentacije radne verzije doktorske disertacije.

Nakon dostavljanja korigirane radne verzije doktorske disertacije komisija sačinjava izvještaj o ocjeni doktorske disertacije. Izvještaj sadrži ocjenu prezentacije rezultata rada prikazanih u doktorskoj disertaciji i u roku od 30 dana dostavlja se Vijeću doktorskog studija zajedno sa korigiranom verzijom doktorske disertacije. Svaka doktorska disertacija u formi korigirane radne verzije podliježe obavezi provjere za detekciju potencijalnog plagijarizma. O rezultatima provjere disertacije sačinjava se pismeno izjašnjenje komisije za ocjenu doktorske disertacije na rezultate njene provjere korištenjem softvera za detekciju potencijalnog plagijarizma. To pismeno izjašnjenje čini sastavni dio izvještaja komisije za ocjenu prezentacije rezultata doktorske disertacije. Vijeće doktorskog studija donosi odluku o prihvatanju izvještaja komisije i Izvještaj upućuje Vijeću fakulteta.

Odbrana doktorske disertacije

Po prijemu odluke o prihvatanju izvještaja komisije o ocjeni doktorske disertacije fakultet objavljuje na svojoj oglasnoj ploči, web-stranici i u medijima da se korigirana radna verzija doktorske disertacije skupa sa izvještajem komisije stavlja na uvid javnosti 30 dana.

Po isteku roka od 30 dana Vijeće fakulteta na prvoj narednoj sedmici razmatra izvještaj komisije o ocjeni doktorske disertacije, kao i dostavljene primjedbe od javnosti.

Nakon što Vijeće fakulteta prihvati radnu verziju doktorske disertacije i doktorantu dostavi odluku o tome, doktorant priprema finalnu verziju doktorske disertacije i dostavlja je u predviđenom broju primjeraka Vijeću doktorskog studija u pisanoj i elektronskoj formi. Doktorant je obavezan zajedno sa finalnom verzijom doktorske disertaciji dostaviti najmanje jedan rad objavljen u

časopisima koje prate relevantne međunarodne baze iz propisanog registra relevantnih naučnih baza podataka.

Odluku o javnoj odbrani doktorske disertacije pred komisijom donosi Senat Univerziteta. U slučaju da neki od članova komisije bude spriječen prisustvovati javnoj odbrani doktorske disertacije, uključuje se rezervni član. Odbrana doktorske disertacije je javna i o njoj se sastavlja zapisnik. Komisija sastavlja izvještaj o toku i rezultatu odbrane doktorske disertacije Vijeću fakulteta na usvajanje.

Odluka Vijeća fakulteta sa drugom propisanom dokumentacijom dostavlja se Rektor Univerziteta radi promocije doktoranada.

Nakon završetka studija studentu se izdaje diploma kojom se potvrđuje stjecanje akademskog stepena doktora nauka (dr. sci.).

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

Popis predmeta					
Godina studija: 1.					
Semestar: 1.					
MODUL	ŠIFRA	PREDMET/ ISTRAŽIVAČKA AKTIVNOST	P + S + K	ECTS	STA TUS
Metodološki modul	DOS LIN 601	Metodologija savremenih lingvističkih istraživanja Nositelj: Prof. dr. Erminka Zilić	2 + 2 + 2	12	O
Teorijski modul	DOS LIN 602	Pravci u lingvistici Nositelj: Prof. dr. Merima Osmankadić	2 + 2 + 2	12	O
Istraživački modul	DOS LIN 603	Izrada nacrtu strategije naučnosistraživačkog rada		6	O

Popis predmeta					
Godina studija: 1.					
Semestar: 2.					
MODUL	ŠIFRA	PREDMET/ ISTRAŽIVAČKA AKTIVNOST	P + S + K	ECTS	STATUS
Istraživački modul		Izborni predmet (odabire se 1 predmet iz ponuđenih u skladu s planiranom temom)	2 + 2 + 2	12	IP
Istraživački modul		Izborni predmet (odabire se 1 predmet iz ponuđenih)	2 + 2 + 2	12	IP
Istraživački modul	DOS LIN 604	Rad sa supervizorom. Definiranje uže naučne oblasti i teme doktorske disertacije		6	O

Opis rada					
Godina studija: 2.					
Semestar: 3.					

MODUL	ŠIFRA	PREDMET/ ISTRAŽIVAČKA AKTIVNOST		ECTS	
Istraživački modul	DOS LIN 701	Izrada sinopsisa istraživanja	200	15	
Istraživački modul	DOS LIN 702	Rad sa mentorom na istraživačkim temama	500	15	

Napomene:

U seminarima i konsultacijama, osim mentora, mogu sudjelovati i drugi nastavnici Odsjeka, kao i eksperti iz pojedinih područja sa drugih odsjeka, studija i univerziteta.

U okviru rada sa mentorom mogu se realizirati druge aktivnosti (sudjelovanje u radionicama, ljetnim školama, boravak na stranom univerzitetu, sudjelovanje na konferencijama itd.)

Opis rada

Godina studija: 2.

Semestar: 4.

MODUL	ŠIFRA	PREDMET/ ISTRAŽIVAČKA AKTIVNOST	Broj sati	ECTS	
Istraživački modul	DOS LIN 703	Javna odbrana teme doktorskoga rada	100	5	
Istraživački modul	DOS LIN 704	Rad sa mentorom na istraživačkim temama	300	15	
Istraživački modul	DOS LIN 705	Izrada naučnog rada	300	10	

Napomene:

U seminarima i konsultacijama, osim mentora, mogu sudjelovati i drugi nastavnici Odsjeka, kao i eksperti iz pojedinih područja sa drugih odsjeka, studija i univerziteta.

U okviru rada sa mentorom mogu se realizirati druge aktivnosti (sudjelovanje u radionicama, ljetnim školama, boravak na stranom univerzitetu, sudjelovanje na konferencijama itd.)

Opis rada

Godina studija: 3.

Semestar: 5.

MODUL	ŠIFRA	PREDMET/ ISTRAŽIVAČKA AKTIVNOST	Broj sati	ECTS	
Istraživački modul	DOS LIN 801	Izrada doktorske disertacije	500	20	
Istraživački modul	DOS LIN 802	Rad sa mentorom na istraživačkim temama	100	5	
Istraživački modul	DOS LIN 803	Objavljivanje naučnog rada	100	5	

Napomene:

U seminarima i konsultacijama, osim mentora, mogu sudjelovati i drugi nastavnici Odsjeka, kao i eksperti iz pojedinih područja sa drugih odsjeka, studija i univerziteta.

U okviru rada sa mentorom mogu se realizirati druge aktivnosti (sudjelovanje u radionicama, ljetnim školama, boravak na stranom univerzitetu, sudjelovanje na konferencijama itd.)

Opis rada					
Godina studija: 3.					
Semestar: 6.					
MODUL	ŠIFRA	PREDMET/ ISTRAŽIVAČKA AKTIVNOST	Broj sati	ECTS	
Istraživački modul	DOS LIN 804	Javno predstavljanje i odbrana doktorske disertacije	400	30	

Struktura studija i raspored ECTS bodova po semestrima:

I semestar	II semestar	III semestar	IV semestar	V semestar	VI semestar
Obavezni predmeti (24 ECTS). Rad sa supervizorom. Izrada strategije naučno istraživačkog rada (6 ECTS).	Izborni predmeti (ECTS 24). Rad sa supervizorom. Definiranje uže naučne oblasti i teme doktorske disertacije (6 ECTS).	Izrada sinopsisa istraživanja. Prijava projekta doktorske disertacije (15 ECTS). Rad sa mentorom na istraživačkim temama (15 ECTS).	Odbrana teme doktorske disertacije (5 ECTS). Rad sa mentorom na istraživačkim temama (15 ECTS). Izrada naučnog rada (10 ECTS).	Izrada doktorske disertacije (20 ECTS). Rad sa mentorom na istraživačkim temama (5 ECTS). Objavljivanje naučnog rada (5 ECTS).	Javna odbrana i predstavljanje doktorske disertacije (30 ECTS)
30 ECTS	30 ECTS	30 ECTS	30 ECTS	30 ECTS	30 ECTS
Ukupno: 180 ECTS					

Uvjeti za napredovanje u višu godinu studija

Uvjeti za prelaz iz prvog (I) u drugi (II) semestar studija: položen jedan od dva obavezna predmeta iz prvog semestra studija (minimum 12 ECTS bodova).

Uvjeti za prelaz iz drugog (II) u treći (III) semestar studija, odnosno u drugu godinu studija: bodovi prikupljeni kroz položene ispite iz obaveznih i izbornih predmeta, predan nacrt strategije istraživačkoga rada studenta, pozitivni izvještaj supervizora (minimum 48 ECTS bodova).

Uvjeti za prelaz iz trećeg (III) u četvrti (IV) semestar studija: bodovi prikupljeni kroz položene ispite, prijavljen projekat doktorske disertacije (minimum 75 ECTS bodova).

Uvjeti za prelazak iz četvrtog (IV) u peti (V) semestar studija, odnosno u treću godinu studija: bodovi prikupljeni kroz odbranu teme doktorske disertacije, rad sa mentorom, objavljivanje naučnog rada te ostale aktivnosti (sudjelovanje na konferencijama, u radionicama, ljetnim školama, boravak na stranom univerzitetu) (minimum 100 ECTS bodova).

Uvjeti za prelazak iz petog (V) u šesti (VI) semestar studija: bodovi prikupljeni kroz rad sa mentorom, objavljivanje naučnog rada te ostale aktivnosti (sudjelovanje na konferencijama, u radionicama, ljetnim školama, boravak na stranom univerzitetu) (minimum 120 ECTS bodova).

Uvjeti za predavanje radne verzije doktorske disertacije: bodovi prikupljeni kroz položene ispite iz obaveznih predmeta (teorijskog i metodološkog), predat nacrt strategije naučnoistraživačkog rada prema kojem su planirane aktivnosti na studiju, položene ispite iz izbornih predmeta, pripremljenu i odbranjenu temu doktorske disertacije, samostalan naučnoistraživački rad, rad sa mentorom (minimum 130 ECTS bodova).

Struktura aktivnosti na studiju sa izraženim brojem ECTS bodova

Nastavne aktivnosti	Min	Max	Semestar
Obavezni predmeti (teorijski i metodološki modul)	24	24	(I-II)
Naučnoistraživačke aktivnosti	Min	Max	Semestar
Izrada strategije naučnoistraživačkog rada i definiranje teme dokorskog rada	6	12	(I-II)
Izborni predmeti	24	24	(II-III)
Izrada sinopsisa istraživanja i odbrana teme doktorske disertacije	15	20	(III-IV)
Izrada i objavljivanje naučnog rada	15	30	(I-VI)
Izrada i javna odbrana disertacije	50	50	(V-VI)
Rad sa mentorom na istraživačkim temama	20	35	(III-V)
Ostale aktivnosti	Min	Max	Semestar
Sudjelovanje na naučnoj konferenciji	0	10	(I-VI)
Boravak na stranom univerzitetu	0	10	(I-VI)
Sudjelovanje u naučnim radionicama, ljetnim školama	0	10	(I-VI)
Sudjelovanje u radionicama s ciljem unaprjeđenja kompetencija	0	5	(I-VI)

LISTA OBAVEZNIH PREDMETA

Šifra	OBAVEZNI PREDMET	NOSITELJ PREDMETA I IZVOĐAČ PREDMETA
DOS LIN 601	Metodologija savremenih lingvističkih istraživanja	Prof. dr. Erminka Zilić Nastavnici Filozofskog fakulteta u Sarajevu
DOS LIN 602	Pravci u lingvistici	Prof. dr. Merima Osmankadić Nastavnici Filozofskog fakulteta u Sarajevu

LISTA IZBORNIH PREDMETA

Šifra	IZBORNI PREDMET	NOSITELJ PREDMETA i IZVOĐAČ PREDMETA
DOS LIN 611	Kritička diskursna analiza	Prof. dr. Marina Katnić-Bakaršić
DOS LIN 612	Kroskulturalna pragmatika	Prof. dr. Sabina Bakšić
DOS LIN 613	Minimalistički program	Prof. dr. Nedžad Leko
DOS LIN 614	Rodna perspektiva u jezičkim istraživanjima	Prof. dr. Amela Šehović
DOS LIN 615	Sistemska funkcionalna lingvistika	Prof. dr. Merima Osmankadić
DOS LIN 616	Putopisni žanr u okvirima savremenih stilističkih istraživanja	Prof. dr. Bernisa Puriš
DOS LIN 617	Tipologija relativne rečenice	Prof. dr. Elma Dizdar
DOS LIN 618	Jezik iz dijahronijske perspektive	Prof. dr. Kerima Filan
DOS LIN 621	Leksikologija bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika	Prof. dr. Amela Šehović Prof. dr. Denita Haverić
DOS LIN 622	Bosanska redakcija staroslavenskoga jezika	Prof. dr. Lejla Nakaš
DOS LIN 623	Dijahronijski razvoj bosanskog jezika	Doc. dr. Mehmed Kardaš
DOS LIN 631	Kontaktna lingvistika	Prof. dr. Sanela Mešić
DOS LIN 641	Iranski jezici	Prof. dr. Denita Haverić Prof. dr. Munir Drkić
DOS LIN 651	Savremeni književni italijanski jezik	Doc. dr. Nermina Čengiđ
DOS LIN 652	Dijahronijski razvoj italijanskog jezika u 20. stoljeću	Doc. dr. Nermina Čengiđ
DOS LIN 661	Savremena francuska lingvistika	Prof. dr. Alma Sokolija
DOS LIN 681	Poredbena frazeologija slavenskih jezika	Doc. dr. Amela Ljevo-Ovčina
DOS LIN 691	Semantika turskog jezika	Prof. dr. Kerima Filan

NASTAVNI PROGRAMI

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: DOS LIN 601	Naziv predmeta: Metodologija savremenih lingvističkih istraživanja		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS bodova: 12
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 6 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja: 2 časa Vježbe: 2 časa Seminar: 2 časa	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta jeste upoznati studente sa metodologijom lingvističkih istraživanja, proširiti njihova saznanja i pripremiti ih za budući rad. Kako bi se stvorila cjelovita slika o različitim savremenim lingvističkim istraživanjima planirano je više predavanja/ predavača.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Opći pojmovi. Metodi i metodologija lingvističkih nauka. Diskursna analiza. Konverzaciona analiza. Principi kritičke diskursne analize. Kognitivna lingvistika. Terenska istraživanja u lingvistici i sociolingvistici. Metodologija dijalektoloških istraživanja. Kontrastivni metod. Prezentacije studentskih seminarskih radova. Metoda fokusne skupine. Lingvostilističke metode. Znanstvena komunikacija u digitalnom okruženju. Znanstvena komunikacija u digitalnom okruženju. Obrada prirodnog jezika u IT sistemima. Metodi analize funkcionalne pragmatike. Metodi analize komunikativnih odnosa. Kvalitativna analiza sadržaja kao metoda deskriptivne lingvistike. Prezentacije studentskih seminarskih radova.		
Ishodi učenja:	Znanje: Budući da se pretpostavlja da će doktorandi imati različita predznanja o metodama koje se primjenjuju kako u lingvistici kao općoj znanosti tako i u njenim pojedinim disciplinama, očekujemo da na kraju ovog semestra svi raspoložu održanim nivoom znanja o metodologiji savremenih lingvističkih disciplina. Vještine: Ovlada se metodama naučnog istraživanja. Kompetencije: Steknu se kompetencije za naučna istraživanja u oblasti lingvistike kao opće znanosti te u njenim pojedinim disciplinama.		
Metode izvođenja nastave:	Nastava se obavlja kroz frontalni, grupni i individualni rad. Frontalni oblik rada zastupljen na predavanjima. Grupni oblik rada zastupljen je kroz diskusiju. Individualni oblik rada		

	podrazumijeva izradu seminarskog rada.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Prezentacija seminarskih radova + pismeni ispit.
Literatura²:	<p>Becker-Mrotzek, M./Vogt, R. (2001): <i>Unterrichtskommunikation: Linguistische Analysemethoden und Forschungsergebnisse</i>. Tübingen: Niemeyer.</p> <p>Bugarski, R. (1984): <i>Jezik i lingvistika</i>. Beograd.</p> <p>Fairclough, N. (2001): <i>Language and Power</i>. Second edition. Harlow: Pearson. Education Limited.</p> <p>Garvin, P. (ed.) <i>Method and Theory in Linguistics</i>. The Hague. 1970.</p> <p>Guillaume, G. (1988): <i>Principi teorijske lingvistike</i>. Zagreb.</p> <p>Goffman, E. (1973): <i>La mise en scène de la vie quotidienne</i>. Les Editions de Minuit: Paris.</p> <p>Goffman, E. (1968): <i>Asiles, étude sur la condition sociale des maladies mentales</i>. Les Editions de Minuit: Paris.</p> <p>Labov, W. (1972): <i>Sociolinguistic Patterns</i>. University of Pennsylvania Press.</p> <p>Labov, W. (1978): <i>Le parler ordinaire, la langue des ghettos noirs des Etats Unis (Language in the inner city)</i>. Les Editions de Minuit: Paris.</p> <p>Malmberg, B. (1979): <i>Moderna lingvistika</i>. Beograd.</p> <p>Munen, Ž. (1996): <i>Istorija lingvistike: od početka do XX veka</i>. Beograd.</p> <p>Piper, P. (2000): <i>Metodologija lingvističkih istraživanja. Hrestomatija</i>. Beograd. Filološki fakultet.</p> <p>Stolz, Th./ Kolbe, K. (ed.) (2003): <i>Methodologie in der Linguistik</i>. Frankfurt a.M.: Peter Lang.</p> <p>Šešić, B. (1988): <i>Opšta metodologija</i>. Beograd: Naučna knjiga.</p> <p>Weiss, G., Wodak, R. (eds.) (2007): <i>Critical Discourse Analysis. Theory and Interdisciplinarity</i>. Palgrave, Macmillan.</p>

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIN 602		Naziv predmeta: Pravci u lingvistici	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS bodova: 12
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 6 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 2 Seminar 2 Konzultacije 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata s najvažnijim lingvističkim teorijama, pravcima i školama unutar tih teorija, prateći razvoj lingvističke misli od antike do 21. stoljeća. Ovaj kolegij predstavlja uvod u izučavanje lingvistike kao nauke, pružajući studentima uvid u osnovne postulate moderne lingvistike i u različite perspektive iz kojih se može izučavati jezik. Naglasak se stavlja na međusobno prožimanje i uticaj različitih lingvističkih teorija i lingvističkih škola, a ne na njihovu isključivost.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	Kratki pregled historije bavljenja jezikom do kraja 19. st. Lingvistika u Evropi u 20. st. – nestrukturalna lingvistika Lingvistika u Evropi u 20. st. – F. de Saussure i strukturalizam Američki strukturalizam Praška lingvistička škola Sistemska funkcionalna lingvistika – M. A. K. Halliday Generativna lingvistika – pregled Sociolingvistika – osnovni postulati i metodološki aparat Govorni činovi – J. L. Austin i J. R. Searle – doprinos filozofije razvoju lingvistike Pragmatika – Paul Grice – doprinos filozofije razvoju lingvistike Analiza konverzacije – H. Sacks, E. Schegloff, G. Jefferson – doprinos sociologije razvoju lingvistike Etnografija komunikacije – D. Hymes – doprinos antropologije razvoju lingvistike Sociolingvistika interakcije – J. Gumperz i E. Goffman		
Ishodi učenja:	Znanje: Nakon odslušanog kolegija student zna razlikovati najvažnije lingvističke teorije, pravce i škole, ovladava lingvističkom naučnom terminologijom, uočava sličnosti i razlike između različitih teorija i pravaca u lingvistici, uspostavlja veze između njih prateći razvoj lingvističke misli		

	<p>od antičkih vremena do danas.</p> <p>Vještine: Nakon odslušanog kolegija student može samostalno uraditi jednostavnije lingvističko istraživanje u okviru zadatog teorijskog okvira i uz primjenu odgovarajuće metodologije, i može samostalno predstaviti lingvističku teoriju ili pravac za koji pokaže interesovanje povezujući je sa uticajima koji su prethodili.</p> <p>Kompetencije: Nakon odslušanog kolegija student je ovladao osnovnim postulatima različitih lingvističkih teorija i pravaca u dovoljnoj mjeri da može uz pomoć supervizora odabrati svoje uže polje istraživanja u narednom semestru i specijalizirati se u tom polju.</p>
Metode izvođenja nastave:	Predavanje, seminar, konsultacije
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>U toku semestra studenti čitaju zadanu literaturu (poglavlja iz knjiga, naučne i pregledne članke), pripremaju prezentacije i analiziraju zadane tekstove, i na taj način se pripremaju za časove seminara. (6 ECTS)</p> <p>U toku semestra studenti biraju temu za 1 (jedan) seminarski rad, rade na njemu i po odslušanom kolegiju predaju seminarski rad. Usmeni ispit se sastoji od prezentacije i odbrane seminarskog rada, kao i razgovora o temama obrađivanim u toku kolegija i o pročitanoj literaturi. (6 ECTS)</p>
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <p>Benvenist, E. (1975). <i>Problemi opšte lingvistike</i>. Beograd: Nolit. (odabrana poglavlja)</p> <p>Bloomfield, L. (1961). <i>Language</i>. New York, Chicago, San Francisco, Toronto: Holt, Rinehart and Winston. (odabrana poglavlja)</p> <p>Bloor, T. And Bloor, M. (2004). <i>The functional analysis of English: A Hallidayan approach</i>. 2nd ed. London: Arnold.</p> <p>Bugarški, R. (1984). <i>Jezik i lingvistika</i>. Beograd: Nolit. (odabrana poglavlja)</p> <p>Bugarški, R. (1996). <i>Lingvistika o čoveku</i>. Drugo, dopunjeno izdanje. Beograd: Čigoja štampa, XX vek.</p> <p>Carroll, J. B. (ed.) (1956). <i>Language, Thought & Reality</i> –</p>

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Selected Writings of Benjamin Lee Whorf. Cambridge, Massachussets: The M.I.T. Press. **(odabrana poglavlja)**
Glovacki-Bernardi, Z. et al. (2007). *Uvod u lingvistiku*. II. prošireno izdanje. Zagreb: Školska knjiga. **(odabrana poglavlja)**
Harris, Z. (1951). *Structural Linguistics*. Chicago & London: The University of Chicago Press. **(odabrana poglavlja)**
Ivić, M. (1963). *Pravci u lingvistici*. Ljubljana: Državna založba Slovenije. **(odabrana poglavlja)**
Mandelbaum, D. G. (ed.) (1963). *Selected Writings of Edward Sapir in Language, Culture and Personality*. **(odabrana poglavlja)**
Martinet, A. (1962). *A Functional View of Language*. Oxford: Oxford University Press. **(odabrana poglavlja)**
Palmer, L. R. (ed.) (1964). *Elements of General Linguistics – André Martinet*. London: Faber and Faber Ltd. **(odabrana poglavlja)**
Ridanović, M. (1998). *Jezik i njegova struktura: savremeno lingvističko osvjetljenje*. 3. izdanje. Sarajevo: Šahinpašić.
Sapir, E. (1984). *Ogledi iz kulturne antropologije*. Drugo dopunjeno izdanje. Beograd: Prosveta. **(odabrana poglavlja)**
Škiljan, D. (1994). *Pogled u lingvistiku*. IV. izmijenjeno izdanje. Rijeka: Naklada Benja. **(odabrana poglavlja)**

Dopunska: Literatura koju predlažu gostujući profesori u okviru kolegija

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: DOS LIN 611	Naziv predmeta: Kritička diskursna analiza		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 12
Status: IZBORNI	Ukupan broj sati: 2P+2S+2K		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj predmeta jeste upoznavanje studenata sa kritičkom diskursnom analizom (CDA), njenim postulatima i tehnikama. Ukazuje se na tri nerazdvojna aspekta proučavanja: deskripciju, interpretaciju i eksplanaciju, te na specifičnu (subjektivnu i angažiranu) poziciju analitičara. Cilj je pokazati i dekonstruirati funkcioniranje moći u različitim diskursnim tipovima. Uz to, cilj je osposobiti studente za kritičku interpretaciju diskursa – od političkog do svakodnevnog, od literarnog do akademskog, sa posebnim osvrtom na multimedijalni diskurs.		
Tematske jedinice:	Diskursna analiza (DA) i kritička diskursna analiza (CDA) u kontekstu diskursnih studija. Modeli teksta i diskursa. Kritički trodimenzionalni model diskursne analize. Halidayev pristup kao lingvistička osnova CDA. Predstavljanje socijalnih aktera, procesa, okolnosti, modalnosti, misli i govora sudionika. Osvajanje diskursa. Moć, kontrola, manipulacija, ideologija. Raslojavanje polja diskursa. Strategije učtivosti. Akademski diskurs i moć. Diskurs jezične politike. Medijski diskurs. Diskurs moći u crtanom (animiranom) filmu. Prevođenje i moć. Politički diskurs. Razgovorni diskurs. Rod i moć. Reklamni diskurs. Kritička diskursna stilistika i literarni diskurs. Vizuelno i prostorno predstavljanje i moć.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će steći teorijska znanja o kritičkoj diskursnoj analizi i njenom mjestu u kontekstu diskursnih studija. Moći će definirati osnovne pojmove (moć, manipulacija, kontrola) i nabrojati i analizirati osnovne strategije manipulacije. Moći će opisati diskursni tip, podtip ili žanr, analizirati ga i interpretirati. Vještine: Studenti će moći prepoznati manipulativne namjere govornika u nekom diskursu. Ovladat će sposobnošću kritičkog promišljanja diskurzivne konstrukcije moći. Ovladat će vještinama koje će im omogućiti da i sami proizvode tekstove koji su usmjereni na kreiranje jednakih odnosa moći.		

	<p>Kompetencije: Student će izgraditi kritičku svijest o jeziku, pri čemu će moći i osvijestiti vlastitu subjektivnu poziciju. Moći će uočiti strategije manipulacije u diskursu i sredstva za proizvođenje nejednakih odnosa moći te steći kompetencije da kritički promišlja različite tipove diskursa. Moći će uočiti nejednake odnose moći i u vizuelnim i prostornim elementima diskursa (reklama, fotografija, film). Moći će se kritički osvrnuti na domete same CDA.</p>																																				
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Predavanja (frontalni metod, interaktivna nastava uz power point prezentacije, video, internet). Diskusija. Razgovor o pročitanoj literaturi. Individualni i grupni rad na satu i kod kuće. Samostalna izlaganja studenata na odabranu temu.</p>																																				
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="422 952 1404 1377"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralna kraća pismena provjera znanja</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Završni pismeni ispit</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Samostalna prezentacija (izlaganje)</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Dolasci i aktivnost na satu</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za 1 studentipišu kraći test, a za 2 pišu esej na odabranu temu, za koji se izračunava broj bodova i procent (v. skalu koja vrijedi za sve ispite), a zatim se izračunava koliko taj procent nosi bodova prema skali ocjenjivanja; • za 3 – prezentaciju – ocjenjuje se tema koju je student izabrao, način izlaganja, primjena teorijskog znanja. • Boduju se redovni dolasci na predavanja i aktivnost na satu. • Svi se bodovi sabiraju i zaključuje ocjena. <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralna kraća pismena provjera znanja	20	20	2.	Završni pismeni ispit	30	30	3.	Samostalna prezentacija (izlaganje)	30	30	4.	Dolasci i aktivnost na satu	20	20	5.												Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Polusemestralna kraća pismena provjera znanja	20	20																																		
2.	Završni pismeni ispit	30	30																																		
3.	Samostalna prezentacija (izlaganje)	30	30																																		
4.	Dolasci i aktivnost na satu	20	20																																		
5.																																					
Ukupno: _____ bodova			100%																																		

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje više organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

	<p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura ² :	<p>Obavezna:</p> <p>Bourdieu, P. (1992) Što znači govoriti: ekonomija jezičnih razmjena. Zagreb: Naprijed.</p> <p>De Beaugrande, R. (1997) The Story of Discourse Analysis. U: Ur. T. van Dijk.</p> <p>Discourse as Structure and Process. Vol 1. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications. 35-62.</p> <p>Fairclough, N. (1995) Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language. London, New York: Longman.</p> <p>Fairclough, N. (2001) Language and Power. Second edition. Harlow: Pearson Education Limited.</p> <p>Foucault (Fuko), M. (2007) Poredak diskursa. Loznica: Karpos, Beograd: Zuhra.</p> <p>Katnić-Bakaršić, M. (2012) Između diskursa moći i moći diskursa. Zagreb: ZORO.</p> <p>Lakoff, R. T. (1990) Talking Power. The Politics of Language in Our Lives. Basic Books. A Division of Harper-Collins Publishers.</p> <p>Machin, David, Mayr, Andrea. (2012) How To Do Critical Discourse Analysis. Los Angeles, London, New Delhi, Singapore, Washington DC: SAGE.</p> <p>Dopunska: Mills, S. (1995) Feminist Stylistics. London and New York: Routledge.</p> <p>Van Dijk, T. A. (2006) Discourse and manipulation. Discourse and Society. Vol. 17(2). SAGE Publications (London, Thousand Oaks, CA and New Delhi). Pp. 359-383.</p> <p>Van Dijk, T. A. (2008) Discourse and Power. Palgrave Macmillan.</p> <p>Van Leeuwen, T. (2008) Discourse and Practice. New Studies for Critical Discourse Analysis. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Venuti, L. (1998) The Scandals of Translation. Towards an ethic of difference. London, New York: Routledge.</p> <p>Weiss, G., Wodak, R. (eds.) (2007) Critical Discourse Analysis. Theory and Interdisciplinarity. Palgrave, Macmillan.</p>

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 4 od 4

Napomena:

Čitaju se samo izvodi iz odabrane literature, nešto tokom predavanja.
Po potrebi se uvodi i proširena literatura za pojedina pitanja.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIN 612	Naziv predmeta: Kroskulturalna pragmatika		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 12
Status: izborni	Ukupan broj sati: 6 Predavanja 2 Seminari 2 Konsultacije 2		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet Prof.dr. Sabina Bakšić		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je predmeta upoznati polaznike s teorijskim pretpostavkama koje će im omogućiti analizu i interpretaciju govornih činova i strategija učtivosti korištenih u njihovoj realizaciji i to unutar različitih jezika i kultura. U tom smislu bit će razmatrana dva teoretska pristupa: teorija govornih činova i teorija učtivosti. Analizirat će se kako se različiti govorni činovi (komplimenti, zahtjevi, molbe, ponude, isprike i sl.) realiziraju u različitim jezicima i kojim se strategijama učtivosti ublažavaju disensni govorni činovi. Pažnja će biti usmjerena i na neupotrebu strategija učtivosti, realizaciju disensnih govornih činova kao i na strategije neučtivosti.		
Tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none">- Teorija govornih činova (Austin i Searl);- Klasifikacija govornih činova; Konsensni i disensni govorni činovi;- Teorije učtivosti: 1. teorije učtivosti s aspekta konverzijske maksime, 2. teorije učtivosti s aspekta očuvanja obraza;- Društveni kontekst i lingvističke forme koje prate ilokuciju i učtivost.- Realizacija različitih govornih činova (komplimentata, zahtjeva, molbi, ponuda, isprika i sl.) u različitim jezicima i njihova kontekstualna uslovljenost;- Strategije učtivosti i njihova primjena kod potencijalno disensnih govornih činova;- Disensni govorni činovi;- Strategije neučtivosti.		
Ishodi učenja:	Znanje: Nakon uspješno odslušanog predmeta studenti će moći definirati i objasniti osnovne pojmove kao što su strategije učtivosti, obraz, maksima učtivosti, konsensni i disensni govorni činovi. Vještine: Studenti će moći primijeniti znanje i kritičko razumijevanje teorijskih koncepata i principa kroskulturalne pragmatike i samostalno primijeniti strategije učtivosti.		

	Kompetencije: Studenti će nakon uspješno odslušane nastave i položenog ispita moći integrirati stečena znanja i vještine iz područja kroskulturalne pragmatike te ih kontinuirano produbljivati kroz cjeloživotno učenje. Očekuje se da će studenti moći primijeniti stečene naučne spoznaje i vještine u samostalnom istraživačkom radu.
Metode izvođenja nastave:	Predavanja Seminari Samostalni zadaci
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Kontinuirano tokom semestra i to održavanjem kolokvija krajem semestra i završnog integralnog ispita.
Literatura²:	Obavezna: Austin, J.L. (1962) How to Do Things With Words. London: Oxford University Press. Blum-Kulka, Sh., J. House and G. Kasper (1989) Cross Cultural Pragmatics: Requests and Apologies. Norwood, N.J.: Ablex Publishing Corp. Bousfeld, D. and M. A. Locher (2008) Impoliteness in Language: Studies on its Interplay with Power in Theory and Practice. Berlin, New York: Mouton de Gruyter. Brown, P., Levinson, S.C. (1987) Politeness: Some Universals in Language Usage. Cambridge: Cambridge University Press. Hickey, L. Stewart, M. (eds) Politeness in Europe. Clevedon, Buffalo, Toronto: Multilingual Matters. Holiday, A., M. Hyde and J. Kullman (2004) Intercultural Communication. London: Routledge. Horn, L. R. and G. Ward (eds) (2006) The Handbook of Pragmatics. Oxford: Blackwell Publishing. Lakoff, T. R., Ide, S. (eds.) (2005) Broadening the Horizon of Linguistic Politeness. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company. Leech, G. (1983) The Principles of Pragmatics. London and New York: Longman. Searl, Dž. (1991) Govorni činovi. Beograd: Nolit. Wierzbicka, A. (2003) Cross-Cultural Pragmatics. Berlin, New York: Mouton de Gruyter.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

Wierzbicka, A. (1997) Understanding Cultures Through Their Key Words. New York, Oxford: Oxford University Press.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIN 613	Naziv predmeta: Minimalistički program		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 12
Status: izborni	Ukupan broj sati: 6 Distribuciju sati po tipu: Predavanja 2, Seminar 2, Konsultacije 2		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovaj kolegij ima dva osnovna cilja: prvi je da studentima ponudi uvod u najnovija istraživanja u oblasti sintaksičke teorije iz ugla generativne gramatike, i to u pristupu koji razrađuje Noam Chomsky, a poznat je kao Minimalistički program, a drugi je da pruži detaljan opis i objašnjenje čitavog niza sintaksičkih fenomena engleskog jezika. Studenti će se upoznati sa složenijim istraživanjima u oblasti sintaksičke teorije iz ugla generativne gramatike.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	Ovaj kolegij se bavi Minimalističkim programom (MP) koji je inaugurisao Noam Chomsky u ranim devedesetim godinama prošlog vijeka. Ovaj pristup je doveo do značajnog preispitivanja nekih osnovnih postavki o jeziku koje su bile u opticaju u prethodnom modelu, poznatom kao Teorija principa i parametara. Chomsky predstavlja MP kao program, a ne kao zaokruženu teoriju. MP zapravo pruža jedan konceptualni okvir koji se koristi za dalji razvoj gramatičke teorije. MP uvodi radikalne promjene u tehnički aparat generativne gramatike, npr. X-bar teorija se reducira na tzv. Bare Phrase Structure, eliminisana je distinkcija između dubinske i površinske strukture, eliminisan je pojam upravljanja (<i>government</i>). Najzad uvodi se pojam faza (<i>phases</i>) u sintaksičkoj derivaciji. Kolegij će biti zaključen razmatranjem najnovijeg istraživanja Noama Chomskog koje se odnosi na građenje sintaksičke strukture u fazama.		
Ishodi učenja:	Znanje: steći dublji uvid u tumačenje temeljnih lingvističkih jedinica u oblasti sintakse sa teorijskih polazišta generativne sint. Vještine: usvojiti vještine razlikovanja glavnih elemenata sintaksičke strukture u engleskom jeziku i načine njihovog predstavljanja u generativnoj sintaksi Kompetencije: upoznati se sa sistemima i klasifikacijom sintaksičkih jedinica u engleskom j. kako ih vidi generativna sint.		
Metode izvođenja nastave:	Nastava se izvodi kroz predavanja, seminare i konsultacije.		
Metode provjere znanja sa	Seminarski rad		

strukturuom ocjene¹:	
Literatura²:	<p>Obavezna: Radford, Andrew. 2009. <i>Analyzing English Sentences: A Minimalist Approach</i>. Cambridge: Cambridge University Press.</p> <p>Radford, Andrew. 2016. <i>Analysing English Sentences. Second Edition</i>. Cambridge: Cambridge University Press.</p> <p>Dopunska: Chomsky, Noam. 1993. A minimalist program for linguistic theory. In: Hale, Kenneth L. and S. Jay Keyser, eds. <i>The view from Building 20: Essays in linguistics in honor of Sylvain Bromberger</i>. Cambridge, MA: MIT Press. 1-52. Chomsky, Noam. 1995. <i>The Minimalist Program</i>. Cambridge, Mass.: The MIT Press.</p> <p>Chomsky, Noam. 2000. Minimalist inquiries: the framework. In: <i>Step by Step: Essays on Minimalist Syntax in Honor of Howard Lasnik</i>, eds. Roger Martin, David Michaels and Juan Uriagereka, 89-155. Cambridge, Mass: MIT Press.</p> <p>Chomsky, Noam. 2000. <i>New horizons in the study of language and mind</i>. Cambridge: Cambridge University Press.</p> <p>Chomsky, Noam. 2001. Derivation by Phase. In: <i>Ken Hale: A Life in Language</i>, ed. Michael Kenstowicz, 1-52. Cambridge, Mass.: MIT Press.</p> <p>Chomsky, Noam. 2004. Beyond Explanatory Adequacy. In: <i>Structures and Beyond. The Cartography of Syntactic Structures</i>, ed. Adriana Belletti, 104-131. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Chomsky, Noam. 2005. Three Factors in Language Design. <i>Linguistic Inquiry</i> 36: 1–22.</p> <p>Chomsky, Noam. 2007. Approaching UG From Below. In: <i>Interfaces + Recursion = Language?</i>, eds. Uli Sauerland and Hans Martin Gärtner, 1-29. New York: Mouton de Gruyter.</p> <p>Chomsky, Noam. 2008. On Phases. In <i>Foundational Issues in Linguistic Theory. Essays in Honor of Jean-Roger Vergnaud</i>, eds. Robert Freidin, Carlos Peregrín Otero and Maria Luisa Zubizarreta, 133-166. Cambridge, MA: MIT Press.</p> <p>Adger, David. 2003. <i>Core Syntax. A Minimalist Approach</i>. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Boeckx, Cedric. 2006. <i>Linguistic Minimalism. Origins, Concepts, Methods and Aims</i>. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Bošković, Željko and Howard Lasnik (eds). 2006. <i>Minimalist Syntax: The Essential Readings</i>. Malden, MA: Blackwell.</p> <p>Cook, Vivian J. and Newson, Mark. 2007. <i>Chomsky's Universal Grammar: An Introduction. Third Edition</i>. Malden: Blackwell.</p> <p>Hornstein, Norbert, Jairo Nunes and Kleantes K. Grohmann. 2005.</p>

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

Understanding Minimalism. Cambridge: Cambridge University Press.
Lasnik, Howard, Juan Uriagereka and Cedric Boeckx. 2005. *A Course in Minimalist Syntax*. Malden, MA: Blackwell.
Radford, Andrew. 2004. *Minimalist Syntax: Exploring the Structure of English*. Cambridge: Cambridge University Press.
Uriagereka, Juan. 1998. *Rhyme and Reason. An Introduction to Minimalist Syntax*. Cambridge, Mass: MIT Press.
Webelhuth, Gert (ed.). 1995. *Government and Binding Theory and the Minimalist Program: Principles and Parameters in Syntactic Theory*. Malden, MA: Wiley-Blackwell.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: DOS LIN 614	Naziv predmeta: Rodna perspektiva u jezičkim istraživanjima		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 12
Status: Izborni	Ukupan broj sati: 6 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja: 2 Seminar: 2 Konsultacije: 2		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet: prof. dr. Amela Šehović		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da studentima/icama na doktorskim studijama pruži uvid u odnos jezika i roda, koji predstavljaju neizostavan predmet proučavanja u okviru interdisciplinarnе naučne oblasti poznate pod nazivom rodne studije ili studije roda. Imajući u vidu stručni profil polaznika ovoga kolegija, u prvi plan se stavlja lingvistički aspekt ove problematike, ali uz stalno referiranje na njene implikacije u savremenom društvu. Na taj način se studentima/icama omogućuje da dobiju cjelovitiji uvid u ovu problematiku a time i da shvate njenu važnost u kontekstu savremene sociolingvističke situacije u našoj zemlji i šire.		
Tematske jedinice:	Jezik i rod iz perspektive rodnih studija. Historijat proučavanja odnosa jezika i roda Savremeni teorijski pristupi odnosu jezika i roda i njegove implikacije na moderno društvo Politički korektan jezik iz perspektive rodnih studija. <i>Nomina professionis</i> kao ogledalo primjene politički korektnog jezika		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti/ce će biti upoznati sa pojmovima jezik i rod iz perspektive rodnih studija, razlikom među njima te historijatom njihova proučavanja. Pored toga, bit će upoznati sa savremenim teorijskim pristupima ovom problemu i njegovim implikacije na moderno društvo. Vještine: studenti/ce doktorskih studija moći će istražiti primjenjivost modernih teorijskih postavki u praksi, tj. istražiti koliko su dostignuća savremene teorije u ovoj oblasti doista prihvaćena i primijenjena u svakodnevnoj jezičkoj praksi. Kompetencije: Studenti/ce doktorskih studija moći će kompetentno interpretirati svakodnevnu jezičku praksu iz perspektive rodnih studija.		
Metode izvođenja nastave:	Monološka metoda; predavački (reproduktivni) vid monološke metode; dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičkosintetička metoda.		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Usmeni ispit na kraju semestra
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Christie, Ch. (2000) <i>Gender and Language: Towards a Feminist Pragmatics</i>. Edinburgh: Edinburgh University Press.2. Eckert, P.; McConnell-Ginet, S. (2005) <i>Language and Gender</i>. Cambridge: Cambridge University Press. 4-th ed.3. Glovacki-Bernardi, Z. (2008) <i>Kad student zatrudni...rasprava o rodnoj perspektivi u jeziku</i>. Zagreb: Alfa.4. Savić, S.; Čanak, M.; Mitro, V.; Štasni, G. (2009) <i>Rod i jezik</i>. Novi Sad: Ženske studije i istraživanja i Futura publikacije.5. Šehović, A. (2003) "Upotreba mocionih sufiksa (u nomina agentis et professionis) u savremenom razgovornom bosanskom jeziku". U: <i>Pismo</i>. 1/1: 73–92.6. Šehović, A. (2012) <i>Jezik u bosanskohercegovačkim dramama 20. vijeka</i>. Sarajevo: Institut za jezik.7. Thomas, L.; Wareing, S.; Singh I.; Peccei, J. S.; Thornborrow, J.; Jones, J. (eds.) (2005) <i>Language, Society and Power</i>. New York: Routledge. 2-nd edition. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Lakoff, R. (1973) "Language and woman's place". U: <i>Language in society</i>. 2/1: 45–80.2. Lovrić-Jović, I. (2002) "Seksizam u jeziku: zamke i varke". U: <i>Kruh i ruže</i>. Br. 18 (proljeće–ljetno 2002): 39–46.3. Moranjak-Bamburać, N.; Jusić, T.; Isanović, A. (ur.) (2007) <i>Stereotipizacija: predstavljanje žena u štampanim medijima u jugoistočnoj Evropi</i>. Sarajevo: Mediacentar.4. Moranjak-Bamburać, N. (2007) "Nepodnošljiva lakoća stereotipa". U: <i>Stereotipizacija: predstavljanje žena u štampanim medijima u jugoistočnoj Evropi</i>. Sarajevo: Mediacentar. Str. 15–48.5. Tannen, D. (1994) <i>Gender and Discourse</i>. New York – Oxford: Oxford University Press.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIN 615	Naziv predmeta: Sistemska funkcionalna lingvistika		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 12
Status: izborni	Ukupan broj sati: 6 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 2 Seminar 2 Konsultacije 2		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Položeni predmeti iz I semestra		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Sistemska funkcionalna lingvistika je jedna od vodećih lingvističkih paradigmi u 20. i 21. stoljeću, koja se kontinuirano razvija, proširujući i produbljujući naše razumijevanje načina na koji jezik funkcionira. Cilj kolegija jeste upoznavanje studenata s osnovnim principima i tehnikama sistemske funkcionalne lingvistike, kao i alatima za analizu teksta koje ova disciplina pruža.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	Osnovne teoretske postavke sistemske funkcionalne lingvistike – jezička upotreba je funkcionalna, funkcija jezika jeste stvaranje značenja, značenja su pod uticajem društvenog i kulturnog konteksta u kojem se ta značenja generiraju i razmjenjuju, proces upotrebe jezika jeste semiotički proces, odn. proces stvaranja značenja putem izbora Tri metafunkcije jezika koje uvodi M.A.K. Halliday - ideacijska, interpersonalna i tekstualna Leksikogramatika koja je sistemski povezana s metafunkcijama jezika Informacijska i tematska struktura klauze Kohezija i koherentnost teksta Tranzitivnost Nominalizacija Pasivizacija Umetanje klauza Načini kombiniranja klauza u kompleksne rečenice – hipotaksa i parataksa Primjena funkcionalne analize na različite tipove diskursa		
Ishodi učenja:	Znanje: Nakon odslušanog kolegija student zna terminologiju sistemske funkcionalne lingvistike, osnovne teoretske postavke, poznaje lingvističke škole i pravce koji su imali najznačajniji uticaj na SFL, uviđa značaj ove lingvističke paradigme u savremenom svijetu.		

	<p>Vještine: Nakon odslušanog kolegija student samostalno analizira različite tipove diskursa koristeći teoretski okvir i metodološki aparat SFL-a.</p> <p>Kompetencije: Nakon odslušanog kolegija student koji se opredijelio za SFL kao užu naučnu oblast iz lingvistike samostalno, uz konsultacije s mentorom, odabire temu za doktorsku disertaciju, priprema jedan naučni rad za objavljivanje, provodi istraživanje, analizira rezultate i stavlja ih u širi društveni kontekst.</p>
Metode izvođenja nastave:	Predavanje, seminar, konsultacije
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>U toku semestra studenti čitaju zadanu literaturu (poglavlja iz knjiga, naučne i pregledne članke), pripremaju prezentacije i analiziraju zadane tekstove, i na taj način se pripremaju za časove seminara. (6 ECTS)</p> <p>U toku semestra studenti biraju temu za 1 (jedan) seminarski rad, rade na njemu i po odslušanom kolegiju predaju seminarski rad. Usmeni ispit se sastoji od prezentacije i odbrane seminarskog rada, kao i razgovora o temama obrađivanim u toku kolegija i o pročitanoj literaturi. (6 ECTS)</p>
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <p>Bloor, T. And Bloor, M. (2004). <i>The functional analysis of English: A Hallidayan approach</i>. 2nd ed. London: Arnold. (first edition 1995)</p> <p>Eggins, S. (2004). <i>An introduction to systemic functional linguistics</i>. 2nd ed. London: Continuum. (first edition 1994)</p> <p>Halliday, M.A.K. (1967). Notes on transitivity and theme in English, Part 1, <i>Journal of Linguistics</i> 3/1. 37-81.</p> <p>Halliday, M.A.K. (1967). Notes on transitivity and theme in English, Part 2, <i>Journal of Linguistics</i> 3/2. 199-244.</p> <p>Halliday, M.A.K. (1968). Notes on transitivity and theme in English, Part 3, <i>Journal of Linguistics</i> 4/2. 179-215.</p> <p>Halliday, M.A.K. (1994). <i>An Introduction to Functional Grammar</i>. 2nd ed. London: Arnold. (first edition 1985)</p> <p>Halliday, M.A.K. and Matthiessen, C. M.I.M. (2014). <i>Halliday's Introduction to Functional Grammar</i>. 4th ed. London and New York: Routledge.</p>

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

Dopunska:

Halliday, M.A.K. and Hasan, R. (1977). *Cohesion in English*. London: Longman.

Halliday, M.A.K. and Hasan, R. (1989). *Language, context and text: aspects of language in a social-semiotic perspective*. Oxford: Oxford University Press.

Hart, C. (2014). *Discourse, Grammar and Ideology – Functional and Cognitive Perspectives*. London: Bloomsbury.

Matthiessen, C. M.I.M. (2012). Systemic Functional Linguistics as applicable linguistics: social accountability and critical approaches. *D.E.L.T.A.* 28: Especial. 435-471.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: DOS LIN 616	Naziv predmeta: PUTOPIJNI ŽANR U OKVIRIMA SAVREMENIH STILISTIČKIH ISTRAŽIVANJA		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12
Status: izborni	Ukupan broj sati: 6 Predavanja 2 Konsultacije 2 Seminar 2		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet: dr. Bernisa Puriš, vanredni profesor		
Preduslov za upis:	nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>Cilj je predmeta najprije upoznati studente s teorijskim i metodološkim postulatima u okvirima savremenih lingvističkih i stilističkih istraživanja tekstnih vrsta, a potom pažnju usmjeriti na analizu i interpretaciju putopisnog žanra kao kompleksne, kontekstualizirane i komunikativno uvjetovane tekstne vrste iz čijeg se stila iščitavaju različite konfiguracije kulture putovanja, odnosno njegove veze s književnim, povijesnim, socijalnim, političkim i drugim društvenim dimenzijama i procesima. U tom cilju studentima se predstavlja slojevit model stilističke analize putopisnog žanra koji uključuje pragmatističke, diskursnostilističke, tekstostilističke i lingvostilističke teorijske i metodološke postulate u pristupu žanru te, na svakom od ovih planova, otvara pitanje vezano za istraživanje žanra u okvirima kritičke stilistike. Suštinski su ciljevi osposobiti studente za sistemsko razumijevanje i vladanje istraživačkim vještinama i metodama u pristupu putopisnom žanru; ukazati na prednost savremenih stilističkih pristupa u okviru kojih se žanr posmatra kao kontekstualizirana i komunikativno uvjetovana tekstna vrsta; otvoriti mogućnost primjene ponudjenog modela u analizi i interpretaciji drugih neistraženih žanrova, posebno onih koji se u tradicionalnom sistemu funkcionalnih stilova tretiraju kao prijelazni/rubni žanrovi te motivirati studente za vlastite, nove ideje koje mogu voditi do novih istraživačkih razina vezanih za širenje tematskih okvira žanra u uvjetima aktualnih društvenih procesa.</p>		
Tematske jedinice:	<p>Tipologija tekstova kao lingvistički problem. Problem razgraničenja pojmova <i>žanr</i> i <i>tip/vrsta teksta</i>. <i>Stil</i> i <i>žanr</i> u teoriji govornih žanrova M. Bahtina. Problem "rubnih" žanrova. Kriteriji tekstualnosti u kognitivno-diskurzivnoj paradigmi: stav autora teksta (intencionalnost), recipijenta (prihvatljivost) i komunikativni okvir (situativnost). Teorijski i metodološki parametri pragmatistike, diskursne stilistike, stilistike teksta, lingvističke stilistike, kritičke stilistike u istraživanju putopisnih tekstova.</p> <p><i>Komunikativno-pragmatički okvir putopisnog žanra</i>. Predtekstualni situativno-kognitivni elementi putopisnog žanra – znanje o predtekstualnoj situaciji putovanja i realnoj referenciji kao putopisna konvencija. Pragmatičko ishodište i okvirne obavijesti o činu putovanja kao žanrovski signali u globalnoj strukturi putopisnih tekstova (iskazi o namjeri i/ili motivu putovanja, kalendarskom vremenu, prevoznom sredstvu, saputnicima/vodičima). Pravilo žanra – referencija na putopisne destinacije (fakticitet) – geokulturalna taksonimija – postularanje</p>		

	<p>stvarnosti za njeno opisivanje. Model govornih činova. Ekspresivi – subjektivno uobličavanje videne stvarnosti. Direktivi – sugestivno obraćanje čitaocu. Eksplikativi – metatekstualni i metajezički signali putopisnog diskursa.</p> <p><i>Metastruktura – putopisni autoreferencijalni, intertekstualni i intermedijalni stilemi.</i> Autoreferencijalni okvir. Autoreferencijalni monolog. Citati kao intertekstualni stilemi. Žanrovski kodovi dnevnika, eseja, memoara i sl.; sistem vrijednosti koji se prenosi kroz razgovorne, novinarske, političke, dokumentarne i sl. žanrovske kodove; diskursi različitih kultura: reklame, parole, poslovice, epigraf i sl. Intermedijalni stilemi – putopisni tekst i vizualne umjetnosti.</p> <p><i>Semantičko-funkcionalna (tematska) makrostruktura putopisa.</i> Naracija i deskripcija kao dominantni načini razvijanja putopisnih tematskih sadržaja. Pripovjedne sekvence (polazak, putovanje, dolazak/boravak) i pripovjedno vrijeme. Vremenska tačka gledišta i narativne figure – analepsa i prolepsa. Prostorna tačka gledišta i tipovi opisa. Dinamika prostorne tačke gledišta u konstituiranju putopisne topografije kao žanrovske dominante. Hipotipoze.</p> <p><i>Putopisni mikrostilemi.</i> Semantičko-stilska funkcija glagola kretanja i gledanja/opažanja; karakteristični pridjevi. Funkcionalna leksička slojevitost – shvatanje leksika kao klasifikatora društvenih iskustava. Dominantne figure i tropi (npr. sinegdoha <i>oko</i> kao karakterističan trop; konotativna značenja <i>prostorne granice</i> (npr. <i>s ove</i> i <i>s one</i> strane granične linije, <i>istočni susjed – zapadni susjed, ovdje i tamo</i>), konotacije povezane s pojmom <i>dom/kuća</i> (dom kao domovina, Evropa, svijet) i dr.).</p>
Ishodi učenja:	<p>Znanje: teorijska i metodološka znanja u okvirima savremenih stilističkih istraživanja putopisnog žanra, s mogućnošću njihove primjena u istraživanju drugih neistraženih žanrova, posebno onih koji se u tradicionalnom sistemu funkcionalnih stilova tretiraju kao prijelazni/rubni žanrovi, odnosno žanrova koji nastaju i razvijaju se u okvirima savremenih društvenih tokova.</p> <p>Vještine: sistemsko razumijevanje i vladanje istraživačkim vještinama i metodama u pristupu putopisnom žanru; sposobnost za kritičku analizu i vrednovanje ponuđenog modela analize žanra te sintezu novih i složenih ideja koje mogu voditi do novih razina fragmentacije u istraživanju stilističkih osobina putopisnog žanra, posebno u pogledu njegova smještanja u širi analitički okvir određen apstraktnijim pojmovima poput <i>mobilnsti</i> u uvjetima aktualnih društvenih procesa.</p> <p>Kompetencije: primjena usvojenih znanja i vještina u samostalnom stilističkom istraživanju putopisnog žanra, kao i drugih neistraženih žanrova na korpusu bosanskog ili nekog drugog jezika; ocjena i unapređenje ponuđenih stilističkih metoda u istraživanju žanra te pružanje novih ideja u razvoju žanrovske stilistike.</p>
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none">- usmeno izlaganje- interaktivno analiziranje, komentiranje i pojašnjavanje teorijskih tekstova- rad na konkretnim putopisnim predlošcima (okvirni korpus čine odabrani bh. putopisni tekstovi od kraja 19. vijeka do najnovijih putopisnih ostvarenja 21. stoljeća):<ul style="list-style-type: none">a) stilistička analiza konkretnih putopisnih predložaka, uz uočavanja osobina individualnog stila koje dovode do pomjeranja žanrovskih granica,b) na odabranim putopisnim predlošcima pokazati kako se putopisni žanr kao oblik jezičkoga djelovanja u društvenom kontekstu mijenjao zajedno s tim kontekstom, odnosno kako se s promjenom društvenog konteksta mijenjao stil putopisnog žanra, što podrazumijeva stilističku analizu odabranih putopisnih tekstova u njihovoj dijahroniji

- diskusija				
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene ¹ :	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Seminarski rad – obrada i predstavljanje programskih sadržaja iz šire literature	25	25
	2.	Istraživački seminarski rad o odabranoj temi	35	35
	3.	Prezentiranje seminarskih radova (2)	12	12
	4.	Redovni dolasci	8	8
	5.	Završni usmeni razgovor	20	20
Ukupno: 100 bodova			100%	
Literatura ² :	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bahtin, Mihail (1980) Problem govornih žanrova. <i>Treći program</i>. IV/47. Str. 233–270. 2. Beaugrande, R. A. – Dressler, W. U. (2010) <i>Uvod u lingvistiku teksta</i>. Zagreb: Disput. 3. Duda, D. (1998) <i>Priča i putovanje</i>. Zagreb: Matica hrvatska. 4. Katnić-Bakaršić, M. (2019) <i>Stil, kultura, semiotika</i>. Sarajevo: University Press. 5. Lovrenović, I. (1985) Uvod u čitanje suvremenog bosanskohercegovačkog putopisa. U: <i>Putopisi (izbor)</i>. Savremena književnost naroda i narodnosti BiH u 50 knjiga. Knjiga 50. Sarajevo: Svjetlost. 6. Pederin, I. (2009) <i>Povijesna poetika putopisa</i>. Split – Omiš: I. Pederin – Tiskara „Franjo Kluz“. 7. Puriš, B. (2012) Poetska slika Drugog u bosanskohercegovačkim putopisima, <i>Bosanskohercegovački slavistički kongres I: Zbornik radova</i>, god. 1, knj. 1, Slavistički komitet, Sarajevo, 2012, str. 629–636. 8. Puriš, B. (2016) Semantičko-stilske vrijednosti leksičkog sistema glagola i pridjeva u putopisnom žanru, <i>Bosanski jezik</i>, br. 13, Tuzla, 2016, str. 9–23. 9. Weber, J. J. (1996) <i>The stylistics reader: From Roman Jakobson to the present</i>. London – New York – Sydney – Auckland: Arnold. 10. Устюгова, Е. Н. (2006) <i>Стиль и культура</i>. СПб: Изд-во С-Петербург. ун-та. <p>Dodatna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Bagić, K. (2011) Opis, putopis, maštopis: Od figure do kulture – hipotipoza, topografija, topotezija. <i>Vijenac</i>, br. 448. 12. Blanton, C. (2002) <i>Travel writing: The self and the world</i>. New York – London: Routledge. 13. Bodrova, A. G. (2016) Znanstvena pot do terre incognite (slovenski ženski potopisi konca 19. – prve polovice 20. stoljetja) // <i>Slavistična revija</i>, 3, 2016. Str. 283–297. 			

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

14. Duda, D. (2012) *Kultura putovanja: Uvod u književnu iterologiju*. Zagreb: Naklada Ljevak.
15. Enkvist, N. E. (1995) Style in stylistics and in text and discourse linguistics. *Stylistyka IV*. Opole: Polish Academy of Sciences & Opole University. Str. 24–32.
16. Farago, K. (2007) *Dinamika prostora, kretanje mesta: studije iz geokulturalne naratologije*. Novi Sad: Stylos.
17. Gvozden, V. (2011) *Srpska putopisna kultura 1914–1940: Studija o hronotopičnosti susreta*. Beograd: Službeni glasnik.
18. Ivanetić, N. (2010) Referencija na osobe u novinskim putopisnim tekstovima. U: *Riječki filološki dani 8*. Zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog skupa Riječki filološki dani održanog od 6. do 8. studenog 2008. Rijeka: Filozofski fakultet. Str. 477–488.
19. Kovačević, M. (2002) Diskursnoteorijski i diskursnoanalitički okviri stilistike. U: Bagić, K. (ur.) *Važno je imati stila*. Zagreb: Disput.
20. Lompar, M. (1995) Putopisno vreme. U: *Ljubomir Nenadović i srpska putopisna tradicija*. Zbornik radova s Međunarodne konferencije (2) Filološkog fakulteta u Prištini održane 19. i 20. maja 1995. Priština: Filološki fakultet. Str. 89–95.
21. Matešić, M. – Slapšek, S. (2017) *Rod i Balkan: Porodnjavanje balkanizma – putovanje do druge s preprekama*. Zagreb: Durieux.
22. Mirkov-Bogdanović, N. (2013) *Poetika verzija putopisne i memoarske proze*. Beograd: Narodna biblioteka Srbije.
23. Peković, S. (ur.) (2001) *Knjiga o putopisu*. Zbornik radova. Beograd: Institut za književnost i umetnost.
24. Puriš, B. (2012) Stil putopisa Skendera Kulenovića, *Zbornik radova s Međunarodne naučne konferencije Sarajevski filološki susreti I*. Sarajevo: Bosansko filološko društvo. Str. 116–127.
25. Puriš, B. (2015) Dijalogičnost u putopisnim tekstovima Zuke Džumhura, *Zbornik radova Slovo o Aleksi Šantiću, Antumu Branku Šimiću i Zuki Džumhuru*, Edicija Posebna izdanja, knj. 22, Fakultet humanističkih nauka Univerziteta “Džemal Bijedić” u Mostaru i Institut za jezik Univerziteta u Sarajevu, Mostar–Sarajevo, 2015, str. 331–342.
26. Puriš, B. (2018) Citati kao intertekstualni stilemi u putopisima Alije Isakovića, *Post Scriptum : časopis za obrazovanje, nauku i kulturu*, br. 6–7, Bihać, 2017/2018, str. 67–82.
27. Puriš, B. (2018) Unom orošene riječi: Ekspresivne govorne strategije u putopisu *Jedina Jana Berana, Saznanje: Zbornik radova sa 7. međunarodnog naučno-stručnog skupa Obrazovanje, jezik, kultura*, Zenica, 2018, str. 287–296.
28. Tijanović, H. (2006) *Multimedijalnost putopisa Zuke Džumhura: Interkulturalni, intertekstualni i intermedijalni aspekti*. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
29. Wales, K. (2001) *A Dictionary of Stylistics*. London: Longman.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: DOS LIN 617	Naziv predmeta: Tipologija relativne rečenice		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 12
Status: Izborni	Ukupan broj sati: 6 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja: 2 Seminar: 2 Konsultacije: 2		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj predmeta jeste upoznavanje sa tipološkim karakteristikama relativne rečenice u različitim jezicima svijeta, odnosno karakteristikama konstruiranja relativne rečenice, različitim tipovima relativnih rečenica koje se u jezicima svijeta realiziraju, funkcijama relativne rečenice, te obuhvatu pojma relativne rečenice u lingvističkoj tipologiji nasuprot različitim lingvističkim tradicijama.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Predavanja u sklopu ovog predmeta obuhvataju pregled tipoloških karakteristika konstruiranja relativne rečenice u različitim jezicima, pri čemu će naglasak biti na položaju relativne rečenice u odnosu na antecedenta, strategijama kodiranja funkcije antecedenta u relativnoj rečenici, hijerarhiji dostupnosti sintaktičkih funkcija/pozicija relativizaciji, te tipovima relativizatora. Pažnja će također biti posvećena sintaktičkim funkcijama relativne rečenice u nadređenoj, te analizi obuhvata pojma relativne rečenice iz tipološke perspektive, odnosno sa stanovišta strategija formiranja relativnih rečenica. Časovi seminara i konsultacija bit će usmjereni ka individualnom radu kandidata i posvećeni podsticanju istraživačkih sklonosti kandidata u radu na konkretnim temama vezanim za sadržaj predmeta.		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">- poznavanje tipoloških karakteristika relativne rečenice- poznavanje različitih tipova relativne rečenice u zavisnosti od položaja relativne rečenice u odnosu na antecedenta- poznavanje različitih strategija formiranja relativne rečenice, a posebno strategija kodiranja funkcije antecedenta u relativnoj rečenici- razumijevanje hijerarhije dostupnosti sintaktičkih funkcija/pozicija relativizaciji		

	<ul style="list-style-type: none">- poznavanje tipova relativizatora- poznavanje sintaktičkih funkcija relativne rečenice u nadređenoj- razumijevanje obuhvata pojma relativne rečenice iz tipološke perspektive <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none">- analiza tipoloških karakteristika relativne rečenice u pojedinačnim jezicima (prepoznavanje i analiza tipova relativnih rečenica u zavisnosti od položaja relativne rečenice u odnosu na antecedent, prepoznavanje i analiza primarnih i sekundarnih strategija kodiranja funkcije antecedenta u relativnoj rečenici, prepoznavanje ograničenja u dostupnosti sintaktičkih funkcija/pozicija relativizaciji u različitim jezicima, analiza sintaktičkih funkcija relativne rečenice u nadređenoj, te analiza različitih manifestacija relativne rečenice i njihovih određujućih karakteristika iz tipološke perspektive)- uočavanje tipoloških razlika između relativnih rečenica u različitim jezicima <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none">- ovladavanje tipološkim karakteristikama relativnih rečenica kao polazište za sposobnost kompetentnog samostalnog istraživanja relativnih rečenica u različitim jezicima svijeta, njihove kontrastivne analize i konsekventnog dopunjavanja i mijenjanja njihovog opisa u literaturi- ovladavanje principima lingvističke tipologije kao polazište za sposobnost kompetentnog samostalnog istraživanja bilo kojeg lingvističkog fenomena
Metode izvođenja nastave:	Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije).
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>U strukturi ocjene učestvuju:</p> <ul style="list-style-type: none">- zalaganje na nastavi i samostalni rad sa 20 bodova- seminarski rad sa 40 bodova- usmeni razgovor sa 40 bodova. <p>Kandidat iz svakog od naznačenih elemenata strukture praćenja i vrednovanja njegovog rada mora ostvariti najmanje 55% bodova da bi dobio prolaznu ocjenu.</p>

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Literatura²:

Obavezna:

1. Borer, H. (1990) «*V-ing*: It walks like and adjective, it talks like an adjective». *Linguistic Inquiry*, 21, 1: 95-103.
2. Comrie, B. (1989) *Language universals and linguistic typology*. 2nd ed. Chicago: University of Chicago Press.
3. Keenan, E. L., Comrie, B. (1977) «Noun phrase accesibility and universal grammar». *Linguistic Inquiry*, 8, 1: 63-99.
4. Keenan, E. (1985) «Relative clauses». U: *Language typology and syntactic description: Complex constructions*. Ed. T. Shopen. vol. II. Cambridge University Press: 141-170.
5. Maxwell, D. N. (1979) «Strategies of relativization and NP Accessibility». *Language*, 55, 2: 354-371.
6. Peranteau, P. M., Levi, J. N., Phares, G. C. Ed. (1972) *The Chicago which hunt. Papers from the Relative Clause Festival*, Chicago: Chicago Linguistic Society.
7. Rijkhoff, J. (2002) *The noun phrase*. Oxford Studies in Typology and Linguistic Theory. New York: Oxford University Press.
8. Shopen, T. ed. (1985) *Language typology and syntactic description: Complex constructions*. vol. I-II. Cambridge University Press.

Dopunska:

1. Badawi, S., Carter, M. G., Gully, A. (2004) *Modern written Arabic: A comprehensive grammar*. London and New York: Routledge.
2. Al-Bazi, M. A. (1983) *Scopal properties of the Arabic relative clause*. Diss. University of Washington. Ann Arbor: UMI. 8404877.
3. Bloch, A. A. (1986) *Studies in Arabic syntax and semantics*. Wiesbaden: Otto Harrassowitz.
4. Buckley, R. (2004) *Modern literary Arabic: A reference grammar*. Beirut: Librairie du Liban.
5. Cantarino, V. (1975) *Syntax of modern Arabic prose: The compound sentence*. vol. I, III. Bloomington: Indiana University Press.
6. Comrie, B., Keenan, E. L. (1979) «Noun phrase accessibility revisited». *Language*, 55, 3: 649-664.
7. Drozdik, L. (1999) *Some aspects of relativization in Egyptian colloquial Arabic*. *Asian and African Studies*, 8, 1: 74-82.
8. Keenan, E. L., Comrie, B. (1979) «Data on the noun phrase accessibility hierarchy». *Language*, 55, 2: 333-351.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijece organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 4 od 4

9. Kordić, S. (1995) *Relativna rečenica*. Zagreb: Matica hrvatska.
10. Lewkowicz, N. K. (1971) «Topic-comment and relative clause in Arabic». *Language*, 47, 4: 810-825.
11. Ryding, K. C. (2005) *A reference grammar of Modern Standard Arabic*. Cambridge University Press.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: DOS LIN 618	Naziv predmeta: Jezik iz dijahronijske perspektive		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 12
Status: IZBORNI	Ukupan broj sati: 2P+2S+2K		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ovoga kolegija je upoznavanje studenata sa dijahronijskom lingvistikom i njenim postulatima. Ukazuje se na važnost poznavanja dijahronijskog aspekta jezika i njegovu povezanost sa sinhronijskim aspektom. Cilj je osposobiti studente doktorskog studija lingvistike za kritičko promišljanje pitanja u jezičkim istraživanjima radi valjanog opisa i tumačenja jezičkih pojava u širem kulturnohistorijskom i naučnom kontekstu.		
Tematske jedinice:	<p>Jezik u vremenu. Pojmovi dijahronijske lingvistike. Razvoj jezika. Jezičke promjene. Analogije i anomalije. Odnos književnog jezika i prirodnih idioma. Odnos jednojezičnosti i višejezičnosti. Kontakti među jezicima. Uloga kulturnohistorijskog konteksta. Teorijska promišljanja o odnosu sinhronijskog i dijahronijskog aspekta jezika u različitim razdobljima. Deskripcija sinhronijskog jezičkog sistema kao polazište za promatranje uzroka i principa jezičkog razvoja. Uloga dijahronijskog aspekta jezika u razumijevanju jezičkog sistema u njegovoj sinhronijskoj dimenziji.</p> <p>Za studente turkologije ovo je izborni predmet iz uže oblasti. Studentu turkologije se dodatno nude informacije o razvoju turskog jezika. Iz odabranih odlomaka spomenika turske jezične baštine čitaju se njihove fonološke i morfološke te leksičke i sintaksičke karakteristike. Prolazi se kroz: 1) stari anadolijski turski jezik (14-15. stoljeće); 2) osmanski jezik (16-18. st.), 3) jezik proznog teksta 19. stoljeća.</p>		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Studenti stjeću teorijska znanja o dijahronijskoj lingvistici i njenom mjestu u kontekstu proučavanja jezika. Osposobljavaju se da jezički sistem u sinhronijskoj dimenziji promatraju iz perspektive jezičkog razvoja i jezičkih promjena.</p> <p>Vještine: Studenti stjeću sposobnost kritičkog razmišljanja o jezičkim strukturama na nivou sinhronije u kontekstu uzroka koji</p>		

	<p>utječu na jezički razvoj i jezičke promjene. Kompetencije: Studenti razvijaju kritičku svijest o jeziku i jasnije sagledavaju jezičke strukture savremenoga jezika, što ih osposobljava da kreiraju i postavljaju vrijednost novih saznanja u naučnim istraživanjima jezika. Stječu se predavačke i izlagačke kompetencije.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>Predavanje, prezentacije, diskusije grupe o dostupnoj i preporučenoj literaturi, istraživački seminari i samostalna izlaganja.</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Kontinuirano se prati rad studenata tokom semestra. Redovni studenti redovito pohađaju nastavu i izvršavaju zadatke koji se sastoje u analiziranju i komentiranju dostupne i preporučene literature. Bodovi se dodjeljuju za svaki oblik aktivnosti (diskusija, izlaganje). Završni ispit je provjera znanja stečenoga tokom cijeloga semestra, odnosno izlaganje o rezultatima istraživačkog seminara. Elementi praćenja rada studenta su aktivnost tokom semestra (40 ECTS bodova, učešće u ocjeni 40%) i ispit na kraju semestra (60 ECTS bodova, učešće u ocjeni 60%).</p>
Literatura²:	<p>Obavezna: Bynon, Theodora (1977) <i>Historical Linguistics</i>. Cambridge. Grković-Mejdžor, Jasmina (2013) <i>Istorijska lingvistika</i>. Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. Novi Sad. Lass, Roger (1997) <i>Historical Linguistics and Language Change</i>. Cambridge University Press. Hock, Hans Henrich (1986) <i>Principles of Historical Linguistics</i>. Berlin – New York – Amsterdam.</p> <p>Obavezna za turkologe: Akar, A. (2005) <i>Türk Dili Tarihi</i>. Ötüken Yayınları. İstanbul. Ercilasun, A. B. (2004) <i>Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi</i>. Akçağ Yay. Ankara. Grković-Mejdžor, Jasmina (2013) <i>Istorijska lingvistika</i>. Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. Novi Sad. Johanson, L. & É. Á. Csató (1998) <i>The Turkic Languages</i>. London. Lass, Roger (1997) <i>Historical Linguistics and Language Change</i>. Cambridge University Press.</p> <p>Dopunska:</p>

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

- Anderson, J. M. (1982) *Structural Aspects and linguistic variation*. Amsterdam.
- Dionizije Tračanin (1995) *Gramatičko umijeće*, prir. i prev. Dubravko Škiljan. Latina et Graeca. Zagreb.
- Greenberg, Joseph H. (1963) *Language Universals*. Mass. Cambridge.
- Grković-Mejdžor, Jasmina (2007) *Spisi iz istorijske lingvistike*. Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. Novi Sad.
- Grković-Mejdžor, Jasmina i Milorad Radovanović (ed.) (2010) *Teorija dijahronijske lingvistike i proučavanje slovenskih jezika*. SANU: Odjeljenje jezika i književnosti. Beograd.
- Hock, Hans Henrich & Brian D. Joseph (1996) *Language History, Language Change and Language Relationships. An introduction to Historical and Comparative Linguistics*. Mouton de Gruyter. Berlin – New York.
- Jeffers, Robert & Ilse Lehiste (1979) *Principles and methods for historical linguistics*. The MIT Press. Cambridge.
- Rajić, Ljubiša (1991) *Objašnjenje u istorijskoj lingvistici*. Biblioteka SOL. Zagreb.
- Yartseva, Viktorija N. (1990) General and Specific Tendencies in Historical Change of Language Type. *Language Typology 1987: Systematic Balance in Language*. (ed. W. P. Lehmann) Amsterdam – Philadelphia. John Benjamins Publishing Company, 3-16.
- Dopunska za turkologe:
- Bynon, Theodora (1977) *Historical Linguistics*. Cambridge.
- Caferoğlu, Ahmet (2000) *Türk Dili Tarihi*. 4.baskı. Alfa Yay. İstanbul-Bursa.
- Dilaçar, Agop (1970) *Dil, Diller ve Dilcilik*. TDK Yayınları. Ankara.
- Dionizije Tračanin (1995) *Gramatičko umijeće*, prir. i prev. Dubravko Škiljan, Latina et Graeca, Zagreb.
- Hock, Hans Henrich (1986) *Principles of Historical Linguistics*. Berlin – New York – Amsterdam.
- Lewis, Geoffrey (1999) *The Turkish Language Reform: A Catastrophic Success*. Oxford University Press.
- Tekin, T. & M., Ölmez (2003) *Türk Dillerine Giriş*. İstanbul .
- Dauids, A. L. (1836) *Grammaire Turke*. Londres.
- Deny, J. (1941) *Türk Dili Grameri (Osmanlı Lehçesi)*, Terc: Ali Ulvi Elöve, İstanbul.
- Deny, J. (1995) *Türk Dili Gramerinin Temel Kuralları*. Terc: Oyun Şahin. Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Duman, Musa (1995) *Evliya Çelebi Seyahatnamesine Göre 17. Yüzyılda Ses Değişmeleri*. TDK Yayınları. Ankara.
- Duman, Musa (2008) *Makaleler : Eski Türkiye Türkçesinden Osmanlı*

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 4 od 4

Türkçesine. Kesit. İstanbul.

Develi, Hayati (1995) *Evliya Çelebi Seyahatnamesine Göre 17. Yüzyılda Osmanlı Türkçesinde Ses Benzeşmeleri ve Uyumlar.* TDK Yay., Ankara.

Rajić, Ljubiša (1991) *Objašnjenje u istorijskoj lingvistici.* Biblioteka SOL. Zagreb.

Timurtaş, F. K. (1994) *Eski Türkiye Türkçesi XV. Yüzyıl.* Enderun Kitabevi. İstanbul.

Yartseva, Viktoria N. (1990) General and Specific Tendencies in Historical Change of Language Type. *Language Typology 1987: Systematic Balance in Language.* (ed. W. P. Lehmann) Amsterdam – Philadelphia. John Benjamins Publishing Company, 3-16.

Napomena:

Čitaju se odabrani dijelovi iz literature. Za pojedina pitanja po potrebi se uvodi dodatna literatura.

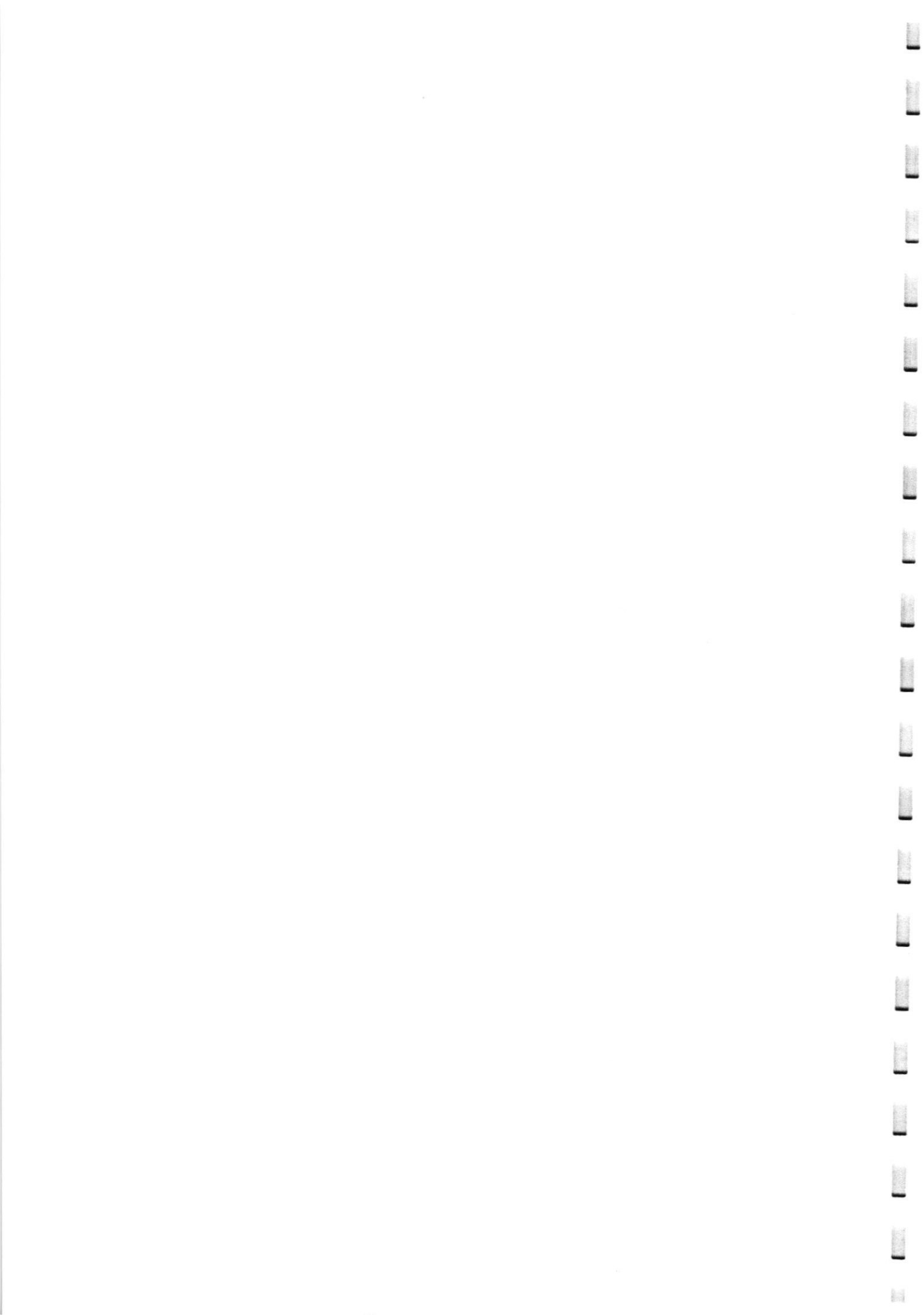

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIN 621	Naziv predmeta: Leksikologija bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 12
Status: Izborni	Ukupan broj sati: 6 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja: 2 Seminar: 2 Konsultacije: 2		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet: prof. dr. Amela Šehović, izvođač u segmentu leksike orijentalnog porijekla: prof. dr. Đenita Haverić		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se studentima/icama na doktorskim studijama pruži uvid u leksičko bogatstvo bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika. U skladu sa stručnim profilom polaznika ovoga kolegija, studenti/ce se obavještavaju o osnovnim pojmovima leksikologije kao naučne discipline, a zatim se ta saznanja primjenjuju prilikom analize upotrebnih odlika leksičke mase. Radi cjelovitijeg uvida u analiziranu problematiku, studentima/icama se skreće pažnja i na njene sociolingvističke implikacije, tj. na činjenicu da promjene u društvu imaju veliki utjecaj na promjene u leksici, kako bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika tako i svakog drugog jezika. Posebno se obrađuje leksika stranog porijekla u bosanskom, hrvatskom, srpskom jeziku.		
Tematske jedinice:	Osnovni pojmovi i određenje leksikologije Leksikološke discipline sa visokim stepenom autonomije Tvorba riječi. Frazeologija. Etimologija. Onomastika. Terminologija. Termin i leksema. Opći leksikon i njegov razvoj Upotrebne odlike leksičke mase Upotreba leksike kao psihička, socijalna, ontološka i vremenska činjenica. Odnos sistema i upotrebe. Različite sheme i modeli upotrebnog raslojavanja. Raslojavanje leksike zavisno od konteksta. Standardna i nestandardna leksika. Raslojavanje standardne i nemarkirane leksike. Upotrebne odlike leksičke mase Raslojavanje nestandardne leksike. Opća nestandardna leksika. Teritorijalno markirane lekseme. Funkcionalno markirane lekseme. Upotrebne odlike leksičke mase Raslojavanje leksike nezavisno od konteksta. Leksika obilježena a. po		

	<p>spolu b. po stavu govornika c. po čestoci. Leksemna valentnost riječi i njeno rekreiranje.</p> <p>Leksika stranog porijekla u bosanskom, hrvatskom, srpskom jeziku</p> <p>Arhaizmi i neologizmi</p> <p>Žargonizmi</p> <p>Tabu riječi i eufemizmi</p> <p>Hipokoristici i pejorativi</p>
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Studenti/ice će biti upoznati sa osnovnim pojmovima leksikologije kao naučne discipline i upotrebnim odlikama leksičke mase, a naročito s leksičkim bogatstvom bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika.</p> <p>Vještine: Studenti će moći stečena znanja primijeniti na analizu stručnih tekstova.</p> <p>Kompetencije: Studenti će moći kompetentno govoriti o leksici bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i vršiti poređenja radi utvrđivanja sličnosti i razlika.</p>
Metode izvođenja nastave:	Monološka metoda; predavački (reproduktivni) vid monološke metode; dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičkosintetička metoda.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Usmeni ispit na kraju semestra
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Halilović, Senahid; Tanović, Ilijas; Šehović, Amela (2009) <i>Govor grada Sarajeva i razgovorni bosanski jezik</i>, Slavistički komitet, Sarajevo.2. Haverić, Đenita; Šehović, Amela (2017) <i>Riječi perzijskog porijekla u bosanskom jeziku</i>, Institut za jezik, Sarajevo.3. Muhvić-Dimanovski, Vesna (2005) <i>Neologizmi: problemi teorije i primjene</i>, Zavod za lingvistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.4. Ristić, Stana (2006) <i>Raslojenost leksike srpskog jezika i leksička norma</i>, Institut za srpski jezik SANU, Beograd.5. Šehović, Amela; Haverić, Đenita (2017) <i>Leksika orijentalnog porijekla u frazemama bosanskog jezika</i>, Filozofski fakultet, Sarajevo (elektronsko izdanje, dostupno na: http://www.ff-eizdavastvo.ba/Knjige/.aspx., 269 str.)

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

Dopunska:

1. Dragičević, Rajna (2006) *Leksikologija srpskog jezika*. Beograd.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIN 622	Naziv predmeta: Bosanska redakcija staroslavenskoga jezika		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 12
Status: izborni predmet	Ukupan broj sati: 2P + 2S + 2K Predavanja: 2 sedmično Seminar: 2 sedmično Konsultacije: 2 sedmično		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet: prof. dr. Lejla Nakaš		
Preduvjet za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovaj kolegij ima za cilj dublje upoznavanje pisane kulture u srednjovjekovnoj bosanskoj državi. Koristan je studentima koji biraju temu doktorske disertacije iz razdoblja srednjovjekovne pismenosti. Na temelju znanja koja se stječu na ovom kolegiju studenti će moći filološki obrađivati srednjovjekovne bosanske tekstove, a također će se upoznati s primjenom savremenih metoda u oblasti historije jezika.		
Tematske jedinice:	<u>Predavanja</u> Na predavanjima se predstavlja gramatička struktura bosanske redakcije staroslavenskog jezika. Studenti se upoznaju s kritikom teksta i svrhom izrade kritičkog aparata. Na seminarima se tekstovi analiziraju na paleografskoj i lingvističkoj razini, transliteriraju se i usklađuju sa savremenim jezikom. <u>Seminar</u> Priprema i pismena elaboracija odabranih tema iz literature te njihovo javno prezentiranje. Organiziranje i vođenje radionica.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti stječu znanje o tekstnoj kritici; teorijska znanja o bosanskoj redakciji u kontekstu slavenske srednjovjekovne rukopisne tradicije. Vještine: Poznavanje područja rada i metoda koje se koriste u tekstnoj kritici: izrada i upotreba kritičkog aparata. Kreiranje i interpretacija novih znanja kroz originalno istraživanje. Pisanje naučnog rada prema profesionalnim standardima. Kompetencije: Kreiranje i vrednovanje novih činjenica u naučnim istraživanjima na polju filologije, razvijanje samostalnosti u primjeni filoloških načela u istraživanju rukopisa. Argumentirati mišljenje te odbraniti stav u raspravi s drugim istraživačima (prezentirati i obrazložiti rezultate istraživanja). Osmisliti znanstveno istraživanje u polju filologije. Analizirati i vrednovati nova i specijalizirana teorijska znanja metode.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, prezentacije, istraživački rad, diskusija i radionice.		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:

Rad studenata prati se kontinuirano i dodjeljuju se bodovi za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra te na završnom ispitu nakon završetka semestra, i to prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnost na seminaru	40	%
2.	Završni pismeni ispit	60	%
Ukupno: 100 bodova			100%

Literatura²:

Obavezna:

Alekseev, A. A. (1999) *Tekstologija slavjanskoj bibliji, Sankt-Peterburg*, dostupno na: <http://ksana-k.narod.ru/Book/alekseev/02/index.html>.

Evangelie ot Ioanna v slavjanskoj tradicii, izd. A. A. ALEKSEEV i dr., Sankt-Peterburg 1998.

Evangelie ot Matfeja v slavjanskoj tradicii, red. A. A. ALEKSEEV, Sankt-Peterburg 2005.

Horálek, K. (1954) *Evangeliáře a čtveroevangelia: Příspěvky k textové kritice a k dějinám staroslověnského překladu evangelia*, Praha.

L'vov, A. S. (1966) *Očerki po leksike pamjatnikov staroslavjanskoj pis'mennosti*, Moskva.

Mihaljević, M., Šimić, M. (2013) Preslavizmi u hrvatskoglagoljskim tekstovima, u: Turk, M. (ur.) *A tko to ide?, Hrvatski prilozi XV. međunarodnom slavističkom kongresu*, Hrvatska sveučilišna naklada – Hrvatsko filološko društvo, Zagreb, 11–23.

Vakareliyska, C. M. (2008) *The Curzon Gospel, Vol. I: An Annotated Edition; Vol. II: Linguistic and Textual Introduction*, Oxford University Press.

Žagar, M. (2007) *Grafolingvistika srednjovjekovnih tekstova*, Biblioteka Theoria, Matica Hrvatska, Zagreb.

Dopunska:

Nikoljsko evanđelje, 14–15. stoljeće, Biblioteka Sir Chester Beatty, Dublin, W147. Izd.: Daničić, Đ. (1864): *Nikoljsko jevanđelje*, Državna štamparija, Beograd.

Četveroevanđelje iz Zbornika Hvala krstjanina, 1404. godine, Biblioteca dell'Universita, Bologna, Cod. 3575b. Izd.: Kuna, H., Gošić, N., Grabar, B., Jerković, V., Nazor, A. (1986): *Hvalov zbornik (faksimil, transkript i komentar)*, Svjetlost –

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo.

Četveroevanđelje iz Mletačkog zbornika, 14. stoljeće, Biblioteca nazionale Marciana, Venezia. Faksimilno izd.: Pelusi, S. (1991): *Novum Testamentum Bosniacum Marcianum*, Centro Veneto Studi e Ricerche sulle Civiltà Classiche e Orientali Giunta Regionale del Veneto, Studio Editoriale Programma, Padova.

Čajničko četveroevanđelje: bosanski rukopis s početka 15. stoljeća, izd. Ramić-Kunić, E. (2017), Institut za jezik, Posebna izdanja, knjiga 26, Sarajevo.

Divoševo evanđelje – početak 14. st., Crkva sv. Nikole u Podvrhu kod Bijelog Polja na Limu, Crna Gora, izd. Nakaš, L. (2018), Institut za jezik, Posebna izdanja, knjiga 33, Sarajevo.

Bosansko četveroevanđelje: Sofijski odlomci, izd. M. Kardaš, M. (2018), Forum Bosnae 80.

Nakaš, L. (2018) *Paratekstualnost u bosanskoj srednjovjekovnoj književnosti*, Forum Bosnae 83–84.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: DOS LIN 623	Naziv predmeta: Dijahronijski razvoj bosanskog jezika		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 12
Status: Izborni	Ukupan broj sati: 6 Predavanja: 2 Konsultacije: 2 Seminar: 2		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je ovoga predmeta da studentima pruži temeljna znanja o dijahronijskom razvoju bosanskog jezika te da ih osposobi za prepoznavanje, objašnjavanje i samostalno analiziranje jezičkih pojava u odabranim tekstovima starije bosanske pismenosti.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	<ol style="list-style-type: none">1. Uzroci i okolnosti jezičkih promjena i jezičkog razvoja Tendencija ka gramatičkom uprošćavanju kao univerzalna činjenica jezičke historije. Metoda unutarnje rekonstrukcije i komparativna metoda.2. Praslavenski vokalski sistem prema praindoevropskom Razvoj praindoevropskog vokalizma u praslavenskom jeziku: svodenje vokalskog kvantiteta na kvalitet (nastanak novih vokala y, ě, ѣ, њ); monoftongizacija diftonga (nastanak novog u) i diftonških grupa (nastanak o i e); metateza likvida; nestanak ie, љ, њ, њ i razvoj novog љ, њ.3. Praslavenski konsonantski sistem prema praindoevropskom Uzroci i posljedice I palatalizacije. Uzroci, posljedice i relativno vrijeme vršenja II palatalizacije. Značaj analogije za refleksi III palatalizacije.4. Uprošćavanje i izmjene vokalskog sistema od 10. do 15. stoljeća Gubljenje i zamjena poluglasa, sekundarni i analoški poluglas. Nestanak nazalnih vokala i jerija. Zamjena slogotvornog l i prelazak -l u o. Refleksi jata u bosanskim tekstovima i pitanje ikavskog manira u srednjovjekovnoj pismenosti.5. Konsonantske promjene od 10. do 15. stoljeća Jotovanje nakon gubljenja poluglasa i pomjeranja granice sloga. Jotovanje u izvedenim glagolima složenim s glagolom iti (progresivno jotovanje). Slika ijekavskog jotovanja u bosanskohercegovačkim dijalektima. Konsonantske izmjene u bosanskim srednjovjekovnim tekstovima.6. Predmigracioni mozaik dijalekata na području BiH Zapadnoštokavske inovacije u tekstovima bosanske pismenosti.7. Razvoj akcenatskog sistema do 15. stoljeća8. Razvoj morfološke strukture bosanskog jezika Morfološka tipologija jezika. Fleksivni jezici prema aglutinativnim i izolativnim. Analitički i sintetički jezici.		

	<p>9. Morfološka struktura promjenjivih riječi u procesu razvitka Pojednostavljanje sistema deklinacije imenica. Utapanje manje funkcionalnih paradigmi u glavne tipove promjene. Interferiranje crkvenoslavenskog i bosanskog jezika u tekstovima srednjovjekovne pismenosti.</p> <p>10. Iščezavanje duala imenica Utjecaj duala na razvoj sinkretičnih množinskih padeža. Dijalekti srednjojužnoslavenskog sistema sa starijim tipom imeničke deklinacije u množini.</p> <p>11. Zamjenice Razvitak deklinacije zamjenica za prvo i drugo lice. Razvitak zamjenica za treće lice i prisvojnih zamjenica trećega lica. Porijeklo i razvoj zamjenica što, ništa, čiji, koji.</p> <p>12. Pojednostavljanje pridjevskih deklinacija Stapanje palatalnih i nepalatalnih varijanata deklinacije. Nestajanje funkcionalne opozicije određeni : neodređeni vid.</p> <p>13. Porijeklo i razvoj glagolskog sistema Praslavenski prezent i njegov razvoj. Razvoj pomoćnih glagola. Razvoj aorista, perfekta i imperfekta. Porijeklo participa i transformacija participa. Stanje glagolskog sistema u tekstovima bosanske pismenosti.</p> <p>14. Razvoj nepromjenljivih riječi</p> <p>15. Međujezički kontakti Pojam leksičkoga supstrata, adstrata i superstrata. Hungarizmi u bosanskom jeziku. Porijeklo romanizama u bosanskom jeziku. Germanizmi u bosanskome jeziku. Porijeklo i slojevitost orijentalizama u bosanskome jeziku.</p>												
<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje: Studenti će usvojiti najvažnija znanja o razvoju bosanskog jezika u dijahronijskoj perspektivi.</p> <p>Vještine: Studenti će biti osposobljeni za interpretaciju tekstova starije pismenosti.</p> <p>Kompetencije: Studentima će uvid u dijahronijsku dimenziju historijske gramatike omogućiti jasnije sagledavanje gramatičke norme savremenog jezika.</p>												
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Predavanja se izvode usmeno.</p>												
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="454 1769 1428 1908"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>polusemestralni ispit</td> <td>30</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>seminarski rad</td> <td>10</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	polusemestralni ispit	30		2.	seminarski rad	10	
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)										
1.	polusemestralni ispit	30											
2.	seminarski rad	10											

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

3.	aktivnost	10	
4.	završni ispit	50	
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Polusestrialni ispit je pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru.
- Seminarski rad oblik je pismene provjere stečenih znanja. Zadatak obuhvaća transkripciju i jezičku analizu teksta do 5.000 znakova.
- Aktivnost uključuje različite oblike studentskoga rada, kao npr. isticanje na vježbama, podnošenje pisanih referata i dr. Bodove na aktivnost student može dobiti na časovima predavanja i vježbi.
- Na završnom ispitu provjerava se gradivo iz cijeloga semestra. Studenti koji su ranije položili parcijalni ispit polažu na završnom ispitu dio testa koji se tiče gradiva obuhvaćenog parcijalnim ispitom ako žele poboljšati postignuti rezultat iz tog dijela ispita.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
- 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Obavezna

Literatura²:

- Белић, Александар (1999) *Историја српског језика: Фонетика, Речи са дефлексијом, Речи са конјугацијом, Изабрана дела IV*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.
- Вуковић, Јован (1974) *Историја српскохрватског језика, Увод и фонетика, I* dio, Naučna knjiga, Београд.
- Михалјевић, М., *Славенска поредбена граматика, 1. dio*, Школска knjiga, Загреб, 2002.
- Михалјевић, М., *Славенска поредбена граматика, 2. dio* (Морфологија, Прозодија, Славенска прадомовина), Загреб, 2014.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 4 od 4

Dopunska

Holzer, Georg (2011) *Glasovni razvoj hrvatskoga jezika*, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb.

Moguš, Milan (2010) *Povijesna fonologija hrvatskoga jezika*, Školska knjiga, Zagreb.

Kuzmić, Boris i Marina Kuzmić (2015) *Povijesna morfologija hrvatskoga jezika*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIN 631	Naziv predmeta: Kontaktna lingvistika		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 12
Status: izborni	Ukupan broj sati: 6 Predavanja: 2 sata, Seminar: 2 sata, Konsultacije: 2 sata.		
Učesnici u nastavi	Prof. dr. Sanela Mešić		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata sa osnovnim pojmovima iz kontaktne lingvistike, upoznavanje sa specifičnostima višejezičnih sredina, upoznavanje sa konceptima jezičnog posuđivanja i prebacivanja kodova.		
Tematske jedinice:	Osnovni pojmovi iz kontaktne lingvistike; Primjeri jezičnih kontakata kroz historiju; Oblici jezičnih kontakata; Jezično posuđivanje; Neologizmi; Višejezičnost; Prebacivanje kodova; Jezični purizam; Interferencije; Miješani kodovi; Jezične biografije.		
Ishodi učenja:	Znanje: pokazuje da poznaje osnovne pojmove iz kontaktne lingvistike Vještine: primjenjuje znanje iz kontaktne lingvistike; Kompetencije: samostalno pisanje seminarskog rada iz kontaktne lingvistike; predstavljanje rezultata naučnoistraživačkog rada		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none">- metoda demonstracije,- metoda praktičnih radova,- metoda pisanja i pismenih radova,- metoda čitanja i rada na tekstu,- metoda razgovora,- metoda usmenog izlaganja.		
Metode provjere	R.	Elementi praćenja	Broj bodova Učešće u

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 2 od 3

znanja sa strukturom ocjene ¹ :	br.		ocjeni (%)
		1.	Seminarski rad
	2.	Razgovor o seminarskom radu	40
	Ukupno: 100 bodova		100%

Literatura ² :	<p>Obavezna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Müller, Natascha (2016): <i>Mehrsprachigkeitsforschung</i>. Tübingen: Narr. - Riehl, Claudia Maria (2013a): <i>Mehrsprachigkeit und Sprachkontakt</i>. U: Auer, Peter (Hrsg.): Sprachwissenschaft. Grammatik – Interaktion – Kognition. Stuttgart/Weimar: Metzler. Str. 377-404. - Riehl, Claudia Maria (2013b): <i>Sprachkontaktforschung. Eine Einführung</i>. Tübingen: Narr. - Thomason, Sarah G. (2001): <i>Language Contact. An Introduction</i>. Edinburgh: University Press.
	<p>Dopunska:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Auer, Peter (ur.) (1998): <i>Code-Switching in conversation: language, interaction and identity</i>. London: Routledge. - Drkić, Munir (2016): <i>Višejezičnost u Mesnevi Dželaluddina Rumija</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. - Memić, Nedžad (2006): <i>Entlehnungen aus dem österreichischen Deutsch in der Stadtsprache von Sarajevo</i>. Frankfurt a. M.: Peter Lang. - Mešić, Sanela/Medić, Adina (2007): <i>Germanismen im Werk „Rabija i sedam meleka“ von Miljenko Jergović</i>. U: Zbornik radova 8 (svezak 2). Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli. Tuzla: Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli. Str. 177-184. - Mešić, S. (2016): <i>Neologismen und besondere syntaktische Strukturen in den Jugendzeitschriften BRAVO, BRAVO GiRL! und Mädchen</i>. U: Sprache – Kommunikation – Kultur. Soziolinguistische Beiträge. Band 19. Jugendsprache in Schule, Medien und Alltag. Frankfurt am Main: Peter Lang. Str. 351-364. - Mešić, S. (2018): <i>Fremdwörter in der Jugendsprache vor 20 Jahren und heute</i>. U: Jugendsprachen. Aktuelle Perspektiven internationaler Forschung. Berlin/Boston: De Gruyter. Str. 443-

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

	454. - Mešić, Sanela/Scheuringer, Hermann (ur.) (2019): <i>Deutsch in Bosnien-Herzegowina</i> . Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: DOS LIN 641		Naziv predmeta: Iranski jezici	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 12
Status: Izborni	Ukupan broj sati: 6 Predavanja: 2 Seminar: 2 Konsultacije: 2		
Učesnici u nastavi	Prof. dr. Đenita Haverić Prof. dr. Munir Drkić		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta jeste upoznati student doktorskog studija iz lingvistike s osnovnim karakteristikama iranskih jezika kao važne grane indoevropskih jezika.		
Tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none">- Mjesto i značaj iranskih jezika u indoarijskoj i indoevropskoj porodici;- Doseljavanje iranskih naroda na plato Iranske visoravni i podjela iranskih jezika na istočnu i zapadnu grupu;- Protoiranski jezik: nastanak i rekonstrukcija;- Historijski razvoj iranskih jezika: staroiranska, srednjoiranska i novoiranska jezička epoha;- Najznačajniji staroiranski jezici: staroperzijski, medejski, skitski i avestinski; najznačajniji spomenici na staroperzijskom jeziku;- Najznačajniji srednjoiranski jezici: pahlevi, sogdijski, harezmijski;- Spomenici i djela na srednjoiranskim jezicima;- Prelazak sa srednjoiranske na novoiransku jezičku epohu: period „dva stoljeća šutnje“;- Novoperzijski kao najznačajniji među novoiranskim jezicima: formativni period i odnos prema drugim iranskim govorima;- Rani novoperzijski, klasični perzijski, postklasični perzijski i savremeni perzijski jezik;- Najznačajniji iranski jezici danas: perzijski, dari, tadžik; kurdski; paštu (afganski); belučki; zazaki; pamijski jezici;- Savremena lingvistička istraživanja u oblasti iranskih jezika.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Kandidati će nakon uspješno završenog kolegija steći znanja o najznačajnijim lingvističkim karakteristikama iranskih jezika.</p> <p>Vještine: Studenti će biti osposobljeni da prepoznaju karakteristike iranskih jezika te da ih kontrastiraju i kompariraju s drugim indoevropskim jezicima.</p> <p>Kompetencije: Studenti će se u toku kolegija osposobiti za samostalan naučno-istraživački rad kako u oblasti iranskih jezika općenito, tako i u domenu pojedinih iranskih jezika.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih pomagala. Na časovima seminara studenti izlažu svoja istraživanja, te se čitaju i analiziraju odabrani tekstovi na različitim iranskim jezicima.		
Metode provjere	Ispit se sastoji od istraživanja na odabranu temu, a studenti su dužni		

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 2 od 2

znanja sa strukturom ocjene¹:	napisati seminarski rad. Rezultati seminarskog rada izlažu se usmeno, uz razgovor o predmetnim tematskim jedinicama.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Abol'Qāsemī, Mohsen, <i>Tārīx-e zabān-e fārsī</i>, Tehran, 2009.2. Abol'Qāsemī, Mohsen, <i>Dastūr-e tārīxī-ye zaban-e fārsī</i>, Tehran, 2009.3. Dabīr Moqaddam, Mohammad, <i>Radešenāsī-ye zabānhā-ye īrānī</i>, Enteshārāt-e Samt, Tehrān, 2014.4. Paul, Ludwig, <i>Persian Language i: Early New Persian</i>, Encyclopaedia Iranica, 2013; dostupno na internetskoj stranici: http://www.iranicaonline.org/articles/persian-language-1-early-new-persian5. Windfuhr, Gernot, <i>The Iranian Languages</i>, Routledge, London and New York, 2009.6. Xānlarī, Parwīz Nātel, <i>Tārīx-e zabān-e fārsī</i>, Enteshārāt-e Bonyād-e farhang-e Īrān, Tehran, 1974. <p>Dodatna:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Amanat, Abbas (ur.), <i>The Persianate World</i>, Boston – Leiden: Brill, 2019.2. Green, Nile (ur.) (2019), <i>The Persianate World: The frontiers of a Eurasian Lingua Franca</i>, Oakland; University of California Press, 2019.3. Imamović - Haverić, Đenita, <i>Pregled iranskih jezika kroz historiju sa posebnim osvrtom na perzijski jezik</i>, Beharistan, 2004.4. Kuz'mina, Elena, <i>The Origin of Indo-Iranians</i>, Brill, Leiden – Boston, 2007.5. Martinez, Javier; de Vaan, Michiel, <i>Introduction to Avestan</i>, translated by Ryan Sandell, Brill, Leiden – Boston, 1973.6. Oranskiĭ, Iosif Mikhailovich, <i>Iranskie yazyki</i>, Moscow, 1963.7. Perry, John R., <i>A Tajik Persian Refence Grammar</i>, Brill, Leiden – Boston, 2005.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIN 651	Naziv predmeta: Savremeni književni italijanski jezik		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 12
Status: Izborni predmet		Ukupan broj sati: 6 Predavanja: 2 Seminar: 2 Konsultacije: 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati sa dinamizmom gramatičkih struktura u savremenom italijanskom jeziku; proširivati i usvajati nove jezičke kompetencije na sintaksičkom, leksičkom, semantičkom i pragmatičkom nivou; usvojiti saznanja o sociolingvističkoj i sociokulturnoj stvarnosti savremenog italijanskog jezika; napraviti kontrastivnu analizu strukturalnih razlika između italijanskog i bosanskog jezika; prezentirati opće teorijske probleme u procesu prevođenja i semantičko-sintaksičke poteškoće na koje se najčešće nailazi prilikom obrade i/ili prevođenja raznih vrsta pisanog teksta, odnosno prelaska iz bosanskog jezičkog sistema u italijanski i obratno.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Kontrastivna analiza dva prijevoda romana Ive Andrića <i>Na Drini ćuprija</i> objavljenih u vremenskom razmaku od četrdeset godina. Na primjerima iz prijevoda pokazati suštinu i razliku utjecaja lingvističkih i izvanlingvističkih faktora na jezičku strukturu prijevoda (sličnosti i razlike). Karakteristike glagolskog aspekta u italijanskom jeziku i mogućnosti pronalaženja ekvivalenata u bosanskom jeziku. Izučavanje problema prepoznavanja i prevođenja glagolskog aspekta na italijanski jezik i obrnuto. Osvjetljavanje pojedinih morfosintaksičkih, leksičkih i frazeoloških osobitosti italijanskog i bosanskog jezika koje predstavljaju poteškoću u prevođenju. Granice prevodivosti. Karakteristike korektne interpretacije iskaza.		
Ishodi učenja:	Znanje: sintaksički, leksički i pragmatički nivo italijanskog jezika; sociolingvistička i sociokulturna stvarnost savremenog italijanskog jezika; interpretacija iskaza na italijanski i sa italijanskog jezika; lingvistički elementi unutar teksta Vještine i kompetencije: praktično primijeniti usvojene jezičke kompetencije na sintaksičkom, leksičkom i pragmatičkom nivou i saznanja o sociolingvističkoj i sociokulturnoj stvarnosti savremenog italijanskog jezika; kvalitetno primijeniti stečene vještine interpretacije iskaza na italijanski i sa italijanskog jezika;		

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 2 od 3

	prepoznati i analizirati usvojene lingvističke elemente unutar teksta; iznijeti vlastiti stav o temi koju tekst tretira
Metode izvođenja nastave:	izlaganje, demonstracija, rad na tekstu, dijalog
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Aktivno sudjelovanje u svim vidovima nastave. Izrada seminarskog rada na dogovorene teme. Kraći razgovor o pročitanoj literaturi.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <p>Lektira i priručnici:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Andrić, Ivo (1982) <i>Na Drini ćuprija</i>. Veselin Masleša, Sarajevo.2. Andrić, Ivo (2001) <i>Romanzi e racconti</i>, prijevod D. Badnjević, Mondadori, Milano.3. Andrić, Ivo (1960) <i>Il Ponte sulla Drina</i>, prijevod B. Meriggi, Mondadori, Milano.4. Dardano, M. (2014), <i>Nuovo manualetto di linguistica italiana</i>. Zanichelli, Bologna.5. Dardano, M., Trifone, P. (2013) <i>Grammatica italiana con nozioni di linguistica</i>. Zanichelli, Bologna.6. Džindo, J. (2010) <i>Jedan roman. Dva prijevoda</i>. Mediterranea, Trst.7. Džindo, J. (2013) <i>Italijanske teme</i> (elektronski izvor, na web-u Filozofskog fakulteta u Sarajevu), Filozofski fakultet, Sarajevo.8. Džindo, J. (2013) <i>Riflessioni sull'italiano</i> (elektronski izvor, na web-u Filozofskog fakulteta u Sarajevu), Filozofski fakultet, Sarajevo.9. Serianni, L. (1997) <i>Grammatica – Sintassi – Dubbi</i>. Garzanti Editore, Milano. <p>Jednojezični i dvojezični rječnici</p> <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Eco, U. (2003.), <i>Dire quasi la stessa cosa</i>. Bompiani, Milano.2. Gobber, G., Morani, M (2014) <i>Linguistica generale</i>. McGraw-

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

Hill Education, Milano.

3. Moderc, S. (2006) *Gramatika italijanskog jezika*. Foto futura, Beograd.
4. Salvi, G., Vanelli, L. (2004) *Nuova grammatica italiana*. il Mulino, Bologna.
5. Sensini, M. (2005) *La lingua e i testi*. Arnoldo Mondadori Scuola, Milano.

Studenti će biti naknadno obaviješteni o mogućnostima internet izvora.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIN 652	Naziv predmeta: Dijahronijski razvoj italijanskog jezika u 20. stoljeću		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 12
Status: Izborni predmet	Ukupan broj sati: 6 Predavanja: 2 Seminar: 2 Konsultacije: 2		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Spoznati varijetete italijanskog jezika na dijahronijskoj osi (dijahronijski razvoj italijanskog jezika u 20. stoljeću); proširivati usvojene jezičke kompetencije na morfosintaksičkom, leksičkom, semantičkom i pragmatičkom nivou; usvajati saznanja o sociolingvističkoj i sociokulturnoj stvarnosti savremenog italijanskog jezika.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	Karakteristike jezika nekih od najznačajnijih pisaca italijanske književnosti prošlog stoljeća (od Sveva, Pirandella, Moravije, preko Bassanija i Lampeduse do savremenih pisaca). Leksikologija i semantika u raznim vidovima jezika (književnom, novinarskom, razgovornom); razvoj i karakteristike jezika štampe i medija u Italiji (od početaka do danas). Neologizmi i njihova (ne)asimilacija u standardni italijanski jezik. Polirematički izrazi kao značajni »markeri« razvoja jezika.		
Ishodi učenja:	Znanje: sinhronijska i diahronijska perspektiva proučavanja italijanskog jezika; lingvistički pojmovi iz oblasti leksikologije, semantike, frazeologije; sintaksički, leksički i pragmatički nivo italijanskog jezika; sociolingvistička i sociokulturna stvarnost savremenog italijanskog jezika Vještine i kompetencije: biti u stanju pratiti razvoj italijanskog jezika u 20. stoljeću (razlikovati sinhronijsku i diahronijsku perspektivu proučavanja jezika); znati analizirati jezičke iskaze u okviru pojedinih lingvističkih disciplina (leksikologija, semantika, frazeologija, pragmatika); prepoznati i analizirati usvojene sintaksičke, semantičke i stilske elemente unutar teksta; iznijeti vlastiti stav o temi koju tekst tretira		
Metode izvođenja nastave:	izlaganje, demonstracija, rad na tekstu, dijalog		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Aktivno sudjelovanje u svim vidovima nastave. Izrada seminarskog rada na dogovorene teme. Kraći razgovor o pročitanoj literaturi.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <p>Obavezna lektira:</p> <ul style="list-style-type: none">- Bassani, Giorgio, <i>Il giardino dei Finzi-Contini</i>- Moravia, Alberto, <i>Gli indifferenti</i>- Pirandello, Luigi, <i>Il fu Mattia Pascal</i>- Svevo, Italo, <i>La Coscienza di Zeno</i>- di Lampedusa, Giuseppe Tommasi, <i>Il gattopardo</i>- Volo, Fabio, <i>Il giorno di più</i> <p>Priručnici:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Dardano, M., Trifone, P. (2013) <i>Grammatica italiana con nozioni di linguistica</i>. Zanichelli, Bologna.2. Dardano, M. (2014) <i>Nuovo manualetto di linguistica italiana</i>. Zanichelli, Bologna.3. Džindo, J. (2005) <i>O tvorbi riječi u savremenom italijanskom jeziku</i>, Dom štampe, Zenica.4. Džindo, J. (2013) <i>Riflessioni sull'italiano</i> (elektronski izvor, na web-u Filozofskog fakulteta u Sarajevu), Filozofski fakultet, Sarajevo.5. Džindo, J. (2013) <i>Italijanske teme</i> (elektronski izvor, na web-u Filozofskog fakulteta u Sarajevu), Filozofski fakultet, Sarajevo.6. Migliorini, B., <i>La lingua italiana nel Novecento</i> (a cura di Fanfani, M., con un saggio introduttivo di Ghinassi G.), Le Lettere, Firenze.7. Serianni, L. (1997) <i>Grammatica – Sintassi – Dubbi</i>. Garzanti Editore, Milano.8. Serianni, L., Trifone, P. (a cura di), <i>Storia della lingua italiana, Scritto e parlato</i>, Einaudi, Torino. <p>Jednojezični i dvojezični rječnici</p> <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Berruto, G., Cerutti, M. (2011) <i>La linguistica. Un corso</i>

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

introduttivo. UTET Università, Torino.

2. Gobber, G., Morani, M. (2014) *Linguistica generale*. McGraw-Hill Education, Milano.
3. Moderc, S. (2006) *Gramatika italijanskog jezika*. Foto futura, Beograd.
4. Salvi, G., Vanelli, L. (2004) *Nuova grammatica italiana*. il Mulino, Bologna.
5. Sensini, M. (2005) *La lingua e i testi*. Arnoldo Mondadori Scuola, Milano.
6. Serianni, L., Antonelli, G., (2011) *Manuale di linguistica italiana. Storia, attualità, grammatica*. Bruno Mondadori, Milano-Torino.

Studenti će biti naknadno obaviješteni o mogućnostima internet izvora.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: DOS LIN 661	Naziv predmeta: Savremena francuska lingvistika		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 12 ECTS
Status: izborni predmet	Ukupan broj sati: 2P+2S+2K (sedmično)		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata sa razvojem francuske lingvistike u periodu od renesanse do danas.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Period od renesanse do kraja XVIII vijeka (Port Royal) Komparativna gramatika (G. Paris, F. Raynouard, F. Diez) Lingvistička geografija i dijalektologija (J. Gilléron) Francuska fonetika u XIX vijeku (P. Passy, M. Grammont, J.-P. Rousselot) Pojava semantike (M. Bréal, V. Henry, A. Darmesteter, S. Ullmann, P. Guiraud, E. Buyssens, B. Pottier, A. J. Greimas) Sociološka lingvistika (A. Meillet) Strukturalizam (F. de Saussure) Ženevska škola (Ch. Bally, A. Sechehaye) Geografska lingvistika (P. Dauzat) Lingvistička stilistika (Ch. Bally, P. Guiraud) Funkcionalizam (A. Martinet) Psihosistematika (G. Guillaume) L. Tesnière, E. Benveniste, C. Hagège i ostali predstavnici francuske lingvistike.		
Ishodi učenja:	Od kandidata se očekuje da steknu znanja toretske prirode o francuskoj lingvistici ; da razviju kompetencije povezivanja znanja sa drugim lingvističkim školama, te da steknu vještine kako da koriste asimilirana znanja da bi mogli razvijati sopstvene teoretske okvire lingvističkih razmišljanja.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja (tumačenje pojmova); zatim predavanja interaktivnog karaktera (provjeravanje da li je materija asimilirana); rad na originalnim tekstovima i tumačenja kroz učešće studenata; izlaganja studenata.		
Metode provjere znanja sa	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra prema sljedećim elementima praćenja:		

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 2 od 2

strukturu ocjene ¹ :	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Redovno prisustvo na časovima	5	5
	2.	Aktivno učešće u časovima	10	10
	3.	Pripremljenost za rad na časovima	15	15
	4.	Priprema za izlaganje	30	30
	5.	Izlaganje studenta	40	40
Ukupno: 100 bodova			100%	
<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovnim pohađanjem časova • Aktivnim učešćem u časovima • Nabavljanjem literature i pripremom za rad na literaturi • Izlaganjima na zadate teme 				
Literatura²:	<p>Obavezna: de Saussure, F. (1967) <i>Cours de linguistique générale</i>. Paris : Payot. Ivić, M. (1999) <i>Pravci u lingvistici</i>. Beograd: Biblioteka XX vek. Martinet, A. (1970) <i>Eléments de linguistique générale</i>. Paris : Colin. Zemmour, D. (2004) <i>Initiation à la linguistique</i>. Paris : Ellipses.</p> <p>Dopunska: Benveniste, E. (1966) <i>Problèmes de linguistique générale</i>, t. 1. Paris : Gallimard. Benveniste, E. (1974) <i>Problèmes de linguistique générale</i>, t. 2. Paris : Gallimard. Calvet, L.-J. (1974) <i>Linguistique et colonialisme, petit traité de glottologie</i>. Paris: Payot. Dubois, J. (1973) <i>Dictionnaire de linguistique</i>. Paris : Larousse. Hagège, C. (2000) <i>Halte à la mort des langues</i>. Paris : Odile Jacob. Hagège, C. (2006) <i>Combat pour le français</i>. Paris : Odile Jacob. Hagège, C. (2012) <i>Contre la pensée unique</i>. Paris : Odile Jacob. Martinet, A. (1989) <i>Fonction et dynamique des langues</i>. Paris : Armand Colin. Mounin, G. (1972) <i>Histoire de la linguistique des origines à 1900</i>. Paris : PUF. Mounin, G. (1972) <i>Linguistique du XXe siècle</i>. Paris : PUF. Paveau, A.-M., Safrati, G.-E. (2003) <i>Les grandes théories de la linguistique</i>. Paris : Armand Colin.</p>			

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 5

Šifra predmeta: DOS LIN 681	Naziv predmeta: Poredbena frazeologija slavenskih jezika		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 12
Status: izborni	Ukupan broj sati: 6 Predavanja 2 Seminar 2 Konsultacije 2		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet doc. dr. Amela Ljevo-Ovčina		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Predstavljanje savremene Poredbene frazeologije slavenskih jezika orijentirane na sličnosti i razlike između frazeologizama različitih jezika. Ova disciplina danas se intenzivno razvija a rezultate njenih istraživanja moguće je primijeniti u različitim sferama. Studenti će se osposobiti za primjenu znanja iz Poredbene frazeologije slavenskih jezika u izradi dvojezičkih rječnika, proširit će znanja iz teorije i prakse prevodenja. Također će stečena znanja moći primijeniti u predavanju slavenskih jezika kao stranih.		
Tematske jedinice:	Pristupi istraživanjima glavnih pitanja poredbene frazeologije, npr. onaj koji uključuje istraživanje srodnih jezika i drugi za koji genetska bliskost nije od suštinske važnosti. Principi stvaranja frazeoloških sistema koji su vezani posebno za morfološki tip jezika. Stepen analitizma jezika i osobine frazeološkog sistema. Idiomi koji sadrže unikalne komponente. Opći frazeološki fond u slavenskim jezicima. Formalne i semantičke karakteristike frazeologizama i grupe izraza objedinjene na osnovu određene osobine. Zajednički parametri na osnovu kojih se izrazi iz različitih jezika mogu kontrastirati. Poredbene frazeme. Tipovi međujezičke ekvivalentnosti u kontrastivnim istraživanjima. Savremena istraživanja i fokusiranje na individualne osobine funkcioniranja idioma u jeziku i načina na koji su predstavljeni u dvojezičkim rječnicima. Frazeme motivirane prirodnim pojavama i sl. Tradicionalni tipovi međujezičke ekvivalentnosti i njihova podjela na potpune ekvivalente, djelimične, analogne i bezekvivalentne frazeologizme. Frazeološki kalkovi. Frazeologizmi u prevodenju i u jezičkom sistemu. Leksikografski aspekti međujezičke ekvivalentnosti. Dvojezički rječnici kao praktična strana sistemske ekvivalentnosti.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će naučiti osnovne informacije o pristupima istraživanjima glavnih pitanja poredbene frazeologije. Upoznat će se s		

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 2 od 5

	<p>općim frazeološkim fondom u slavenskim jezicima, s formalnim i semantičkim karakteristikama frazeologizama i grupe izraza objedinjene na osnovu određene osobine s poredbenim frazemama, s dvojezičkim rječnicima kao praktičnom stranom sistemske ekvivalentnosti.</p> <p>Vještine: Studenti će se osposobiti za primjenu znanja iz Poredbene frazeologije slavenskih jezika u izradi naučnih radova, dvojezičkih rječnika, proširiti će znanja iz teorije i prakse prevoda.</p> <p>Kompetencije: Studenti će biti kompetentni da, pored ostalog, stečena znanja primijene u nastavi slavenskih jezika kao stranih.</p>																												
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Frontalna metoda predavanja uz korištenje power point prezentacija i drugih sadržaja; interaktivno razmatranje problema; individualna istraživanja i priprema seminarskih radova, prezentiranje seminarskih radova.</p>																												
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="431 1064 1408 1467"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad o zadatoj temi</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad o odabranoj temi</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prezentiranje seminarskih radova (2)</td> <td>12</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Redovni dolasci</td> <td>8</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za elemente pod 1 i 2 predviđen je pismeni seminarski rad, za koji se izračunava broj bodova i procenat (prema Skali koja vrijedi za sve ispite), a zatim se izračunava koliko taj procenat podrazumijeva bodova prema skali ocjenjivanja; • pod 3 – Prezentiranje seminarskih radova (2 rada) –maksimalno 6 bodova za svaki seminarski rad, ukupno 12 bodova. • pod 4 – Redovni dolasci; student ima pravo na tri izostanka i u tom slučaju dobija (6 bodova); maksimalan broj bodova dobija bez izostanaka. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad o zadatoj temi	25	25	2.	Seminarski rad o odabranoj temi	25	25	3.	Prezentiranje seminarskih radova (2)	12	12	4.	Redovni dolasci	8	8	5.	Završni usmeni ispit	30	30	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminarski rad o zadatoj temi	25	25																										
2.	Seminarski rad o odabranoj temi	25	25																										
3.	Prezentiranje seminarskih radova (2)	12	12																										
4.	Redovni dolasci	8	8																										
5.	Završni usmeni ispit	30	30																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 3 od 5

- usmeni ispit – odgovara se na dva teorijska pitanja (30 bodova). Svi se bodovi sabiraju i zaključuje ocjena.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova

Literatura²:

Obavezna:
Damborský, J. Studia porównawcze nad słownictwem i frazeologią polską i czeską, Warszawa, 1977.
Dobrovol'skij 1988 – D. Dobrovol'skij. Phraseologie als Objekt der Universalienlinguistik. Leipzig, 1988.
Dobrovol'skij 1998 – D. Dobrovol'skij. Russian and German idioms from a contrastive perspective // Contrastive lexical semantics / Ed. by E. Weigand. Amsterdam, Philadelphia, 1998. P. 227-242.
Dobrovol'skij 1999a – D. Dobrovol'skij. On the cross-linguistic equivalence of idioms // "Langue" and "parole" in synchronic and diachronic perspective. Selected proceedings of the XXXIst Annual Meeting of the Societas Linguistica Europae, St. Andrews, 1998 / Ed. by C. Beedham. Amsterdam, Oxford, 1999. P 203-219.
Fink, Ž. Poredbena frazeologija – pogled izvana i iznutra, Zagreb: FF-press, 2002.
Fink, Ž. Tipovi adjektivnih frazeologizama (na materijalu ruskog i hrvatskog jezika), Filologija, knjiga 20-21, Zagreb, 1992-1993, str. 91-103.
Fink Arsovski Ž. i sur.: Hrvatsko-slavenski rječnik poredbenih frazema. Knjiga, Zagreb, 2006.
Menac, A. Hrvatska frazeologija. Zagreb: Knjigra (str. 42-66, 77-83, 107-133), 2007.
Skorupka, S. Słownik frazeologiczny języka polskiego, Warszawa, 1989.
Spagińska-Pruszk, A. Intelkt we frazeologii polskiej, rosyjskiej i

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

chorwackiej (z problemów językowego obrazu świata), Gdańsk, 2003.
Stěpanova, L. Historie a etymologie českých rčení. Bibliografie pramenů, Praha, 1998.
Vidović Bolt, I. Poteškoće u prevodenju frazema (na primjerima hrvatskih i poljskih frazema), Strani jezici, br. 1, 2005, str. 63–70.
Vidović Bolt, I. Hrvatski i poljski etnonimski frazemi poredbene strukture, Slavenska frazeologija i pragmatika, ur. Ž. Fink-Arsovski i A. Hrnjak, Knjigra, Zagreb, 2007, str. 209-214.
Wójtowiczowa, J. Polskie i bułgarskie związki frazeologiczne, red. M. Korytkowska, Warszawa, 1994.
Апресян 1990 – Ю.Д. Апресян. Языковые аномалии: виды и функции // Res philologica. Филологические исследования. М., 1990.
Артюнов 1989: Артюнов, С. А. Материальная культура. М., 1989.
Баранов, Добровольский 2008 – А.Н. Баранов, Д.О. Добровольский. Аспекты теории фразеологии. М., 2008.
Велјановска К. 2006: Фразеолошките изрази во македонскиот јазик со осврт на соматската фразеологија. Македонска ризница, Куманово. Велковска, С. 2002: Белешки за македонската фразеологија. Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје
Жукова, И. Н, Лебедько, М. Г, Прошина, З. Г, Юзефович, Н. Г. Словарь терминов межкультурной коммуникации, Москва, Флинта, Наука, 2013.
Мокиенко 1980 – В.М. Мокиенко. Славянская фразеология. М., 1980.
Мокиенко, Антипословицы русского народа, Санкт-Петербург 2005.

Dopunska:

Basaj, M. O staropolskiej frazeologii biblijnej zapożyczzonej z języka czeskiego, [w:] Frazeologia a religia. Tezy referatów, red. W. Chlebda, S. Kochman, 115-117.

Cambridge International Dictionary of Idioms, Cambridge University Press, 2001.

Cienkowski, W. Typy słowników frazeologicznych (Z zagadnień słowiańskiej leksykografii frazeologicznej), [w:] Z problemów frazeologii polskiej i słowiańskiej, t. II, red. M. Basaj, D. Rytel, Wrocław, 1985.

Matešić, J., 1982., Frazeološki rječnik hrvatskoga ili srpskog jezika, Školska knjiga, Zagreb.

Menac, A. (ur.), 1979. –1980., Rusko-hrvatski ili srpski frazeološki rječnik, Školska knjiga, Zagreb.

REDI 1995 – S. Lubensky. Random House Russian-English dictionary of idioms. New York: 1995.

Rosyjsko-polski słownik paremiologiczny, red. J. Lukszyn, Warszawa, 2001.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 5 od 5

Stypuła, R. Słownik przysłów rosyjsko-polski i polsko-rosyjski, Warszawa, 1974.

Świerczyński, A, Świerczyńska, D. Slovník přísloví w devíti jazycích. České ekvivalenty Eva Mrhačova, Praha, 2008.

Wielki słownik frazeologiczny, Wydawnictwo IBIS, Poznań, 2012.

Котева 2008: Котева, М. Фраzeологизми за качества на храни. – В: Изследвания по frazeология, лексикология и лексикография. С., 2008. Кочев 2006: Кочев, Ив. За националното своеобразие на българските frazeологизми. – В: Светът на речника. Светът в речника. С., 2006.

Маслова 2001: Маслова, В. Н. Лингвокультурология. М., 2001.

Недкова 2009: Недкова, Е. Български frazeологизми, образно обосновани от народни обичаи и вярвания. Арнаудов сборник, т. 6, Русе, 2009.

Ничева 1987: Ничева, К. Българска frazeология. С., 1987.

Телия 1996: Телия, В. Н. Русская frazeология. М., 1996.

Фраzeологичен речник на българския език. т. 1, 2. С., 1974/75.

Хроленко 2004: Хроленко, Н. Т. Основы лингвокультурологии. М., 2004.

Шански 2012: Николай Максимович Шанский, Фраzeология современного русского языка, издание шестое, Научная и учебная литература, Книжный дом „Либроком“, Москва.

Штасни 2013: Гордана Штасни, Речи о човеку (Номинација човека у српском језику), Филозофски факултет, Нови Сад. Штрбац 2014: Гордана Штрбац, Концептуализација љутње у српској frazeологији, Зборник у част Вери Васић „Лексика. Граматика. Дискурс“, Филозофски факултет, Нови Сад, 111–128.

Напомена: Iz ponuđene literature u dogovoru sa studentima bit će izdvojen jedan dio za predavanja i seminarske radove prema njihovim interesovanjima i mogućnostima praćenja naučne literature na konkretnim slavenskim jezicima.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIN 691	Naziv predmeta: Semantika turskog jezika		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 12
Status: IZBORNI	Ukupan broj sati: 2P+2S+2K		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj kolegija je da se studenti upoznaju sa različitim vrstama značenjske analize i teorijskim pristupima značenjskoj analizi. Cilj je uputiti studente da formuliraju vlastite semantičke opise na temelju zadanih teorijskih pristupa.		
Tematske jedinice:	<p>Razvoj semantike u okviru jezičkih studija. Različiti pristupi semantici. Odnos semantike sa semiologijom i ostalim srodnim lingvističkim disciplinama. Različiti tipovi analize značenja temeljeni na strukturalističkim teorijama. Teorija semantičkih polja. Konceptualne, referencijalne, kontekstualne definicije značenja, tj. denotativno i konotativno značenje. Semantički odnosi na paradigmatском nivou (homonimija, sinonimija, polisemija, hiperonimija, antonimija, komplementarnost). Značenjski odnosi i metafora, metonimija, poređenje.</p> <p>Semantika riječi. Semantika turske riječi (korijen riječi + sufiks). Propusnosti granica među vrstama riječi. Semantika sintaktičkih konstrukcija. Semantika rečenice. Semantičke veze među rečenicama.</p> <p>Aktivno sudjelovanje studenata u radu ogleđa se kroz čitanje i analiziranje odabrane lektire.</p>		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Studenti stječu teorijska znanja o semantici i vrstama značenjske analize.</p> <p>Vještine: Studenti se osposobljavaju da kritički promišljaju jezičke strukture i samostalno formiraju semantičke opise.</p> <p>Kompetencije: Studenti razvijaju kritičku svijest o jeziku i jasnije sagledavaju nivoe jezika, i to kao zasebne vrijednosti i kao vrijednosti unutar jezičkog sistema. Stječu se predavačke i izlagačke kompetencije.</p>		
Metode izvođenja	Predavanje, prezentacije, diskusije grupe o dostupnoj i preporučenoj literaturi, istraživački seminari i samostalna izlaganja.		

nastave:	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Kontinuirano se prati rad studenata tokom semestra. Redovni studenti redovito pohađaju nastavu i izvršavaju zadatke koji se sastoje u analiziranju i komentiranju dostupne i preporučene literature. Bodovi se dodjeljuju za svaki oblik aktivnosti (diskusija, izlaganje). Završni ispit je provjera znanja stečenoga tokom cijeloga semestra, odnosno izlaganje o rezultatima istraživačkog seminara.</p> <p>Elementi praćenja rada studenta su aktivnost tokom semestra (40 ECTS bodova, učešće u ocjeni 40%) i ispit na kraju semestra (60 ECTS bodova, učešće u ocjeni 60%).</p>
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <p>Aksan, D. (1999) <i>Anlambilim, Anlambilim Konuları ve Türkçenin Anlambilimi</i>. Ankara.</p> <p>Aksan, D. (2000) <i>Türkçenin Sözcükleri</i>. Engin Yayınevi. Ankara.</p> <p>Aksan, D. (2000) <i>Her Yönüyle Dil</i>. TDK Yayını. Ankara.</p> <p>Cruse, D.A. (1986) <i>Lexical Semantics</i>. Cambridge: Cambridge University Press.</p> <p>Delice, İ. (2002) <i>Türkçe Sözdizimi</i>. Kitabevi Yayınları. Istanbul.</p> <p>Guiraud, P. (1984) <i>Anlambilim</i>. (Çev.: B. Vardar). Ankara.</p> <p>Lappin, Sh. (ed.) (1996) <i>The Handbook of Contemporary Semantic Theory</i>.</p> <p>Dopunska:</p> <p>Allwood, J., P. Gärdenfors. (1999) <i>Cognitive and Semantics Meaning and Cognition</i>. Amsterdam. Philadelphia.</p> <p>Goddard, C. (1998) <i>Semantic Analysis A Practical Introduction</i>. Oxford. New York.</p> <p>Kıran, Z. (2001) <i>Dilbilime Giriş</i>. Ankara</p> <p>Lehrer, A. (1974) <i>Semantic Fields and Lexical Structure</i>. Amsterdam/London: North-Holland Publishing Company.</p> <p>Lyons, J. (1977) <i>Semantics</i>. Volume I-II, Cambridge.</p> <p>Lyons, J. (1995) <i>Linguistic Semantics, An Introduction</i>. Cambridge</p> <p>Palmer, F.R. (2001) <i>Semantik: Yeni Bir Anlambilim Projesi</i>. (Çev.: Ramazan Ertürk). Ankara.</p> <p>Palmer, G. B. (1996) <i>Toward A Theory of Cultural Linguistics</i>. Austin.</p> <p>Wierzbicka, A. (1996) <i>Semantics: Primes and Universals</i>. Oxford. New York</p>

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

Napomena:

Čitaju se odabrani dijelovi iz literature. Za pojedina pitanja po potrebi se uvodi dodatna literatura.